

308479

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 21 వ తేది శుక్రవారము

No. 44

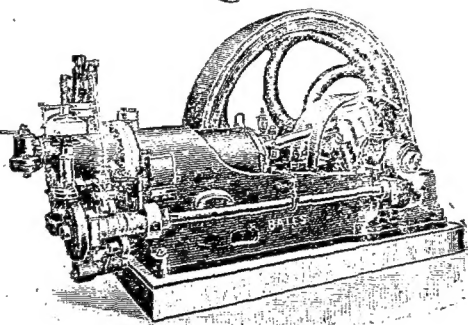
సంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర విజయ శాఖ మాస శుక్ల సప్తమి ౭.

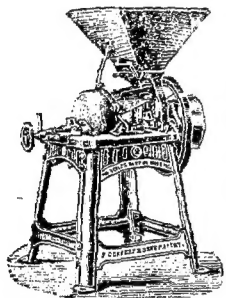
సంచిక ౪౪

బేట్సు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, ట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సిల్ ప్రెస్సింగ్ మిల్లీ ఈ ఇంజనులు వీరి యేర్పాటులతో అమర్చబడి యెట్టి నూనెతోనైనను అతి త్వరితముగా జనితము చుండుటకల్గి వనకేలు ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నవి. నూనెభిన్న అతిస్వల్పము. వీనిని వడుపుటలో ప్రత్యేకముగా ఉత్త గాడు అక్కరలేకయే క్యూసానువారే చాల చోట్ల పంజేయు చున్నారు. వీనిని వడుపుట అతిసులభము. పెంలు అతి సరసము. 2½ మొదలు 55 గుట్టముల పవనవరకు వాటి యానెట్లు స్పేరుసామా నుల నహా యెప్పుడున్న నిధులుగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

పిండిచేయు యంత్రము.

క్యూసానువారలకు సులభముగా వీరు సర్దుబాటు చేయగలిగినటుంటి అన్ని రకముల పంపులు, ప్రతిమంత్రములు, విద్యుత్తుయంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు, వాలరు వాట్ల చిల్లర సామానులు, తెల్లించులు, చెక్రములు, బేరింగులు, హాప్టింగులు, సిలెండరు ఆయిల్లు, వగయిరా యాకత్తూ నాణ్యమయినవి సరసమయిన ధరలకు అర్హుల యిచ్చిన వెంటనే డెల్వరుచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలు గాని కంప్లెక్టుచేసి కట్టి ఇవ్వబడును.

నాల్ నిజంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో, ఇంజనీర్లు.

బ్రాంచి బెజవాడ.

20 సి. నెకండులైను బీచ్, మదరాసు.

‘కాస్గరి’

అనునీలవర్ణవామధ మును అప్పుడప్పుడు తుమ్మకొనుచుండు వేని నీ కంతయో సంతసమును గలి గించును, అది అతిసవ్య మయినచో, అగో క్య వాయు క మయి నదియు, వ్యాధి రహితమయినదియు నయ్యున్నది.

నె - నె

కంతమును వాసుచేసి ఉచ్చాసమున నువాసన గలి గించును. పొట్టుమును హెచ్చించును. దుదీని గలిగించును. స్వరమును కృతముగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను చేయును. పాతమలకు, బోధకులకు, మిక్సిల్ ఉపయోగము.

తాంబూలముతో దీనికొనిన మిక్సిల్ రుచించును. గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమునకు అనుచిది మంచి మందు. చుట్టకాల్చినవెంటనే ఉపయోగించిట్లయిన ఉచ్చాస్ సముల నువాసన గలిగించును.

8 అకారుల పోసుబిల్లుల పంపినవో నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడును. అది బహువిధములు రాగలదు. మాదిరి పాకెట్టు అర్థకా పోస్తేస్తాంపు యీర్ష్యాగోచరము. పంపిన పంపబడును.

ముల్లరు ఫీపు 21 ముంకు ర మిక్సిల్ నిధి, మదరాసు.

నూతనముగా వచ్చి యున్నది.

బేట్ ఆల్ వాచ్.

పరిశీలనైన యింజనీ మాగ్నెటలది చేరుపొందినగిరపనితోచేయబడినది తెలమిడుననే బీగముకూడా తున్నది. బహుమందర మైనది. మిగల శ్రేష్ఠమైనది దానికారణముచేతనే యేబహు మానములేదు. బహుమానములు కన్నా పెరియాయుముక్కు పనిని చూచి సంకోషించండి.

సుందరమైన వాచి గొలుసు లేక సుందరమైన వాచి పెట్టెనమీతము నెల రు. 2-12 0 మాత్రము.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ

అండ్ కంపెనీ,

నెం. 7. కోవ వెంకటాచలయ్యకో సందు, మదరాసు.

చుండుకు నూనె

నెల సీసా 1-కి 0-6.0 వి. పి. సహా 0-10-0.

ఈనూనెను రావిన చుండు, పోర్టురాలూలు, జిల, గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ తెరుగ గలవు అమృతాంజనం డిపో 6 తంబు సెట్టివేసి, మదరాసు.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రిక యొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైవ్యసేవ, ప్రాచీనకవిత, కేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హింజాత్మధర్మము, యోగనిద్ర, కీరాదాధన, మహామృదు, ఈశ్వరమోహాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు బోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. బర్మాని, ప్రాచ్య, గుప్తా, ఇంద్రా, అస్థి, తుర్కి మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల ము వాటిపటములు; 5 దుర్గగల్గ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యము ల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనావ్యూహ మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రణేతృల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ ములను బెంపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వ ముగ నుండగలదు. పెద్దయాక్రమియందు 300 పటములకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవ త్సర వంశాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషమైన బోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	నెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా నిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ జచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టివేది, మదరాసు.

కావలెను

నమ్మక మొనర్చుచు క్రొత్త మార్పులతో కూడినట్టియొక వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన విజ్ఞానము, అభివృద్ధి, దీనిని విజ్ఞానము కావలెను. వారికి నెలకలదు. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును బీతములు ఇయ్యబడును. నైగా అలవెనుకూడ ఇయ్యబడును పనిచేయు సమర్థతనుగలవలయు కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు లుండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇట్లు మున్నవారే వెంటనే తయారుచేసి నామాదు వ్రాయవలెను.

వి. యస్ రంగను.

ఇండియా ప్రావిడెంటు సంఘం,

81-వ. తేజపేథ్, రిజిస్ట్రేషన్, చెన్నై పట్టణము

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందును ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికను క్రొత్త చందా దాన్లును జేర్చి ఏకైకముగా వలసి యున్నారు. కావున వారివారి దరఖాస్తులను మే నెల 25 వ తేదీలోపుగ పత్రకా కార్యస్థానమునకు పంపి వేయవలయును. సమర్థులగు వారికి వలయునైన, విస్తృత అమృతాంజనము డిపోవారి యశావధముల యేజెన్సి గూడ మెనగబడును.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన క్రైస్తవ మిషన్ లో ఆంధ్ర నిర్బంధ హోమ్ ప్రాంతికి సమ అసిస్టెంటు సర్జన్, మంత్రిసాని కావలెను. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ట్రావిలింగు యన్ సెక్టర్ నెలకు రూ. ౧౫-౧౬-౧౭ తేదీము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రావిలింగు ఫర్మము రు. ౧౦-౦-౦ కూడ నియ్యబడును. కావలసినవారు క్రిందికి గారి పేర వ్రాసి, దరఖాస్తుపాఠము పంపబడును.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదివరకు రెండు సంవత్సరములు వెలువడినవి.

ఇందన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తగిన పలుకు లతో కథలవలెనర్పించు గును. చందాపద్ధతి సంతకరమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 సంవత్సరములు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రత్యేక రుసుము లేదు. సంకల్పరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

వలయువారు:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాద్రిపేట, మదరాసు అని వ్రాయుడు

కలరామాతలు

జులై 1-కి 12 మాతలు వెల రూ 0-6-0.

కలరా ప్లేగునలనే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము. ఇది గాలియందు పీటియందు కరమాలువుపైన విషపురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు కత్తిమూల జేరి రక్తమును జీరుపును. ఈకలరా మాతలు లోకల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల బండ్లప్రారాభించి, వాంతిఫేకుల తగ్గించి, మూత్రము నడలించి నాడికి పుట్టకలుగ జేయును.

కలరా తగిన వెంటనే మందు తినుట అవశ్యకము.

కరకాలహరి

వెల సేనా 1 కి ౦-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

క్షుద్రానకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి విషాకాశుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నియముగనుక, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ తగ్గింప కల్గును. విషమునుండదు.

అమ్మతాంజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేథ్, మద్రాసు.

గంజాముజిల్లా మొదటి సంఘ

సంస్కరణ సభ.

మనవరమావధికి, పాశ్చాత్యులపరమావధికి భేదము కలదని కొంద రందురు; మనము నివృత్తాముంగూర్చి ప్రయత్నించుచున్నామనియు వారు యిహికేచ్ఛ కనుగుణముగ ప్రయత్నించుచున్నారనియు ఘోర యాశయము కాని, యిట్టి యభిప్రాయము, వైతికాధ్యాత్మికాసక్తిపరులగు అన్యదేశీయుల మీద నొక నిందను మోపుచున్నది.

ఇండియాలో పూర్వాచారపరమముడగు పండితుడు దూరముగ నిలచును; పాశ్చాత్యవిద్య సభ్యసించ నొల్లడు; దేశచారిత్రమును చదువడు; అర్థశాస్త్రము సభ్యసించడు, శాస్త్రముల (సయన్సు)ను శోధింప నొల్లడు; తాత్కాలిక విషయముల జ్ఞానమును పొందజూడడు; అన్యదేశీయులలో కలిసియుండడు. అతని జ్ఞానమంతయు పురాతన గ్రంథజ్ఞానమే. ఆ పురాతన శాస్త్రములే ఆతనికి ప్రమాణములు. శాస్త్రనియమములను, ప్రస్తుతపురాచారమునకును భేదమున్నయెడల, ప్రస్తుతపురాచారమునాతడుపట్టుదలతో ఖండింపడు. 2౦వ శతాబ్దికి పాసగని యసందర్భములనుగూడ నాతడు సహించి కాలము గడపును. అట్టి పండితులకు ఎవరోద్యమములో ప్రవేశము కలిగించు కొనగలందుల కవసరములగు జ్ఞానముగాని, స్యంత్రోత్కృతిగాని యుండదు. ఇండియాకంతకును తెక్క పెట్టినయెడల, మొత్తము జనసంఖ్యలో బ్రాహ్మణులసంఖ్య వందకు ఆటికికంటె నెక్కువ యుండదు; ఈ రాజధానిలో మాత్రము మూటికంటె నెక్కువ గుండదు. అజ్ఞానరాండ్రగు స్త్రీలు, కుటుంబాండ్రు, పిల్లవాండ్రు, సోమరులు, విద్యనుగడించని పరభాగ్యోపజీవులు, వీరివందన వదలిపెట్టి లెక్కొనినక, జ్ఞానాన్నత్యమునకు నిర్ణయింపబడగలంతటి దృఢ గాత్రులు వంద కొక్కరివంతున దొరకుట దుర్లభము. పాశ్చాత్యవిద్యయు, ప్రాగ్విద్యయు నమరప్రముఖులు కొంద రీదేశమున గలరు. జాతిభేదము ఈ దేశమందలి ముఖ్యమగు లోపమని వారభిప్రాయ మొసగిరి. రాజారామమోహనరావుగారు జాతిభేదపద్ధతిని ఖండించి, వారియనుచరులును అట్లే చేసిరి. ఇప్పుడు బంగారా రాజధాని లో జాతిమత నిర్బంధములు చాలవఱకు తగ్గినవి. చెన్నరాజధానియందలి వారెవ్వరును ముందుకు రచ్చి వారు గారు.

1804-వ సంవత్సరా రంభమున మదరాసు టర్నికహా లునందు జరిగిన మహాసభలో, జాతీయమార్గముల ననుసరించి సంఘసంస్కరణమునై పాటుపడు నుద్దేశముతో నొక సంఘము నేర్పాటుచేయుటకు ప్రయత్నింపబడెను. సంఘముగూడ స్థాపింపబడెను; కార్యనిర్వాహకులును ఎన్నికొనబడిరి. కాని ఆసంఘమునుండించి మరల నేమియు వివరము. సంఘసంస్కారవిషయమై వివేకవిజ్ఞమైన ప్రయత్నమును నిరసించిన ప్రతియొక్కడు ఆసంఘమున మెంబరుగ నుండుటకు సంసిద్ధులై యుండినందున, పరిచయవారు లేనికారణమున ఆసంఘము నుండి పోయినవారు పలుకెడు. తమ సంస్కరణపద్ధతికిని, జాతీయమార్గము ననుసరించువారి పద్ధతికిని భేదముగలదనితలచిన ఆసంస్కర్తలు, ఆరెండు పద్ధతులకును ఏమియుభేదము లేదని యెఱిగి, ఇతరసంఘసంస్కర్తల మార్గము నవలంబించవలయును. లేదా, సంస్కారోద్యమమునె మానుకొనవచ్చును' అనునంతటి యూహకు లోబడవలసి వచ్చెను.

రజస్వలా వివాహమునకు సంబంధించినట్లు నొకటిగి గౌరవనీయులగు శ్రీనివాసశాస్త్రియారుగారు స్థానిక కాసన నిర్వాణసభలో ప్రవేశపెట్టిరి. 1909-౧-సంవత్సరము, రాజధాని సంఘసంస్కరణసభ యాసభామంటపమునందే జరిగినపుడు ఈక్రింది తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. రజస్వలా వివాహముల జరగిం చుట' నిషేధమును వధువునకు 16 ఏండ్లవయస్సునకు పర్యంత మాపియుం చుట, పిల్లవాండ్రు పాతశాలలలో చదువుచున్నపుడే వివాహము చేయుపద్ధతిని ఆపియుంచి వయసు 18 ఏండ్లకు పైకి వెండి చేయుట అను నియమములను ప్రోత్సహింపవలయుమే ఆ తీర్మానమునందలి యభిప్రాయము. ఈ తీర్మానము సంగీకరించిన సభకు ప్రముఖు లనేకులు దయచేసియుండిరి. రాజధానిలోని అన్ని ప్రదేశములనుండియు ప్రతినిధులు దయచేసిరి.

ఈ జిల్లా నుండి యొక్క ముందీ ప్రతినిధులు దయచేసి యుండిరి. శాస్త్రీగారి తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రసంగముల నేకములు జరిగిరి. సభ్యులెల్ల రా తీర్మానము నేకగ్రీనముగ సంగీకరించిరి. ఇటీవల కొన్ని నెలల క్రిందట ఇదేహాలులో మఱియొకసభ జరిగెను. అందునను శాస్త్రీగారివిలు బలపరచబడెను. కాని తుదకు శాస్త్రీగారు ప్రజలును, తమ స్నేహితులును ఇచ్చిన సమ్యక్ మనాధారము గ చేసి కొని

తమ విలువ కాకొనినందు ప్రత్యేక పెట్టె గా తొలుత నుంచిదిని బలపరచిన మిత్రులుగూడ నవ్వకు. 'కా' దనిరి. ఈ విలువ అంగీకరించుటగాని, నిరాకరించుటగాని ఇప్పుడు గతర్ష మెంటువారి యభీప్రాయం దగునది. మత విషయములందు మేము తటస్థభావమును వహించుచు దొరతనమువారు బాస యిచ్చియున్నారనుట నిక్కమేగాని మత విషయమును మిమతో ప్రస్తావించబడు సాంఘిక విషయములందుగూడ (దొరతనము) వారు ప్రవేశము కలిగించుకొనక, సాంఘిక లోపములను పోగొట్టక యూరకుండుట వ్యాయమేనా? మత విషయములకును, సాంఘిక విషయములకును గల భేదమును కట్టగొనుట అంతకష్టమైనపనికాదు. కాబట్టి, ఆనవన మేర్పడినపుడెల్ల సట్టిభేదమువారయటవలసివిధియని దొరతనమువారుతలచవలయును. దేశక్షేమమును, దేశభివృద్ధిని కోరి దొరతనము వారితీరునప్రవర్తించురని విశ్వసించెదను. అనుదోగ్గియ సభ్యురీతిల్లున బలపరచుట కెదురుమాడబడుచున్నారు. దొరతనము వారును అనుకూలముగనే తీర్మానింతురని నమ్ముచున్నాము.

ఇతర దేశములలో వివిధ తెగలవా రొక్కటే దేశమందున్న వారందరు చుస్తలు, భోజనము, బీదితాతయము, వీనియందు ఒక్కటే విధమునపద్ధతి నవలంబించుటవలన, వారు భేద మించుకొనియు పరికింపక అందరు నొక్కటిగ కాపురము చేయుచు భోజనముల నెరవేర్చుకొనుచు నైకమత్యముతో కాలము గడప గలరు. ఇండియా అటుగారు. ఆచార వ్యవహారములయందును దేశభాషలయందును భేదము లసంఖ్యాకములు. ఇట్టిపద్ధతిజాతీయైక్యతకుఅనుకూలమైనదికాదు. కాబట్టి ప్రజలెల్లరు నవలంబింపదగినదిగ నొకపద్ధతి నేర్పాటు చేసి ఆంతర్జాతీయసంబంధపోషణమున కనుకూలమగు నియమముల నేర్పాటుచేయుట కర్హము.

తమతమ స్వాధీనమునందు గ్రామాదులలో ప్రారంభ విద్యావ్యాపకమునకు జమిందారులును, ప్రాప్రయటరులును పూనుకొనవలయునను తీర్మాన మీ సభలో ప్రస్తావనకు లేవదకుండుట కేనెంతయు సంతసించుచున్నాను.

యూరోపునందు దాసత్యమును రద్దుచేయుటవలన మేలుకలిగినటులనే, ఇండియాలో మతభేదపద్ధతిని రద్దుచేసినయెడల మేలు కలుగును. కాబట్టి, యిటు లన్ని రెటాగుల ముఖ్యమగుచుండు నీవిషయ మీసభయందు చక్కగగమనింపబడుగాక!

జనరంజకుడైన తపోహీలుదారు:—మ-రా-రా-శ్రీ పంకానాథుల రామారావుగారు అచలాపురములో ప్రేమనరీ మేజస్ట్రేటుగానుండి మాన్యుచే కాకినాడ పట్టణమునకు వెళ్ల సమయమున ముగ్రామవాస్తవ్యులు. 1. మఱిదారులచుక్క పాటి వెంకట్రాజు 2. మనసముపచ్చయ్యలు సుబ్బిరాజుగార్లచే, ప్రస్తుతం మమ్మిడివరములో డిప్యూటీ తపోహీలుదారుగా నున్న మ-రా-రా-శ్రీ, అయ్యల సోమయాజుల విశ్వేశాధునిగారి యాధిపత్యముక్రింద రామారావుగారు కట్టించిన స్కూలు బిల్డింగులో నొకసభ సన్నిహిత. ఆనేకమంది పండితులచేత ను, మా పురజనులచే సభి ఆలరికరింపబడెను. రామారావుగారు తేతమున కొనర్చిన ధర్మకార్యములను గూర్చి మ-రా-రా-శ్రీ, సభ ఓవరుసీరుగాను శారవరెడ్డి వెంకట గంగాధర ప్రతాపరావుగారిచే జక్కగ నుపన్యసింపబడెను. వారిరాజకార్య ప్రజ్ఞావిశేషమునుగూర్చి మ. రా. శ్రీ. పాత్మూరి చంద్రరాజుగారు ప్రశంసించినారు. పాతకలచే మధురమైనగానము సలుపబడెను. అనంతరము సభాధిపతులు మధురవాక్యములతోటిప్రజలహృదయంజకముగనుపన్యసించిరి. బాలురకు భూభారాధికము లొసగబడెను. జయభ్యునులచే సభికులందరు శ్రీరామారావుగారికి స్వాగతమొసంగిరి. మత ప్పటికైనను శామహామహుని దర్శనమయ్యెడిలాగున జేయగలండులకు శాశ్రీరామచంద్ర మూర్తిని ప్రార్థించుచున్నాను.

చెంగల్పట్టుజిల్లా కోఆపరేటర్ల సభ:— ఈ 7 వ సభ యానెల 22, 23 తేదీలలో (అనగా రేపు, ఎల్లండి) మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాంచీపురం పచ్చయప్ప హైస్కూలులో జరుగును. రావుబహద్దరు టి. రాఘవయ్యగారు టి. ఏ. గారు సభాధ్యక్షులను వహింతురు.

రేట్ పేయర్ల సంఘము:— మదరాసు 7 - వ డివిజన్లో 10 రూపాయలకంటె నెక్కువ అడ్డ నియ్యవారందరు రేపుసాయంకాలము 5 - 30 కు తొండమండలం స్కూలు హాలునందు సభ గూడుదురు. 7 - వ డివిజనున కొక (రేట్ పేయర్లు అసోసియేషన్ అను) సంఘము నేర్పాటుచేసికొనుటయొ సభాధికారులకు గల యుద్దేశములు.

WANTED.

For the Municipal Secondary School, Vizianagram B. A. L. T's in Mathematics, Chemistry and History; Salary 80-4-100 (binnial.)

Also graduates in Mathematics, Chemistry & History (untrained) Salary 60 & 2 & 70 (annual.)

There is provision for Provident Fund. Applications with testimonials to reach the undersigned before the 5th June 1915. If selected, applicants must be prepared to join on or before the 1st July 1915.

(Sd) M. Suryanarayana. CHAIRMAN, M. C. Vizianagram.

వాతావరణ సి.తి.

1915 సం॥ మే నెల 21 వ తేదీ.

పు. శ్రేణులు.	మే 21 తేదీ ఉదయము నందు ఉన్న వాతావరణము	కడచిన 24 గంటలలో, నిదన ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.		
		గ్రా. ఉష్ణ.	రా. ఉష్ణ.	కడచిన 24 గంటలలో	8 వ గంటకు ముందు	నిదన ఉష్ణ.
గోపాలపురము	29.549	94.8	88.7	...	1.79	1.92
చాళేశ్వరము	29.595	97.8	86.9	...	4.51	2.85
కాకినాడ	29.927	108.7	81.6	...	2.44	1.80
బువనగిరి	29.650	07.8	81.3	...	1.05	1.81
గుంటూరు	...	107.0	83.6	...	1.42	...
వెల్దురు	29.714	104.9	83.0	...	0.08	0.82
మద్రాసు	29.734	107.2	82.7	...	0.88	1.24
కడప	29.744	102.9	81.7	...	1.22	1.18
నాగపట్టణము	29.749	103.0	81.9	...	0.89	1.98
కొలంబూ	29.847	89.8	81.7	...	2.96	18.12
తిరువనంతపురము	29.850	89.0	73.5	...	6.10	8.73
కొచ్చి	28.8.9	89.9	78.2	0.07	1.99	10.46
కర్ణాట	29.844	89.4	77.6	...	12.48	7.87
మంగళూరు	29.944	92.5	78.9	...	1.7	8.74
బొంబాయి	29.8.5	92.2	81.9	0.2	0.42	0.07
హైదరాబాదు	29.722	99.6	81.2	...	1.81	1.48
అనంతపురము	...	100.5	77.4	...	3.87	1.74
బళ్లారి	29.799	100.8	76.4	...	2.58	1.97
కర్నూలు	29.8.1	101.0	81.1	...	0.99	1.81
కడప	29.785	04.4	84.5	...	0.24	1.44
తెలంగాణ	29.797	92.0	68.5	...	4.84	8.87
కొడైకనాళి	22.796	73.2	58.1	...	4.61	8.44
ఉదకమండలము	23.116	71.1	48.2	...	3.5	8.27
కొయ్యంబూరు	29.821	95.0	71.8	...	2.87	3.80
వెల్దురు	29.764	102.7	81.4	...	3.40	3.07
నీలము	29.8.1	101.8	77.8	...	4.28	5.62
తిరువనాపల్లి	29.778	104.1	80.8	...	3.72	3.85
పుదుచ్చోరు	29.775	104.8	81.2	...	6.96	2.94
మధుర
తిరువల్లూరి	2.92	4.04

నాయుభారము తగ్గినది. విభజనము యధాప్రకారమే యున్నది. దక్షిణపుట నను పశ్చిమతీరమునను తప్పక తీర్చిన ప్రాంతమునందు వాయువుల పశ్చిమవాయువు భాగములను ఏయే వీచుచున్నవి. గాలిలో తేమ బాతుగా తక్కువగా నున్నది. పక్షిప్రజలు నష్టము దక్షిణమండలములలో తక్కువకైనను పట్టణములలో నున్నది. తూర్పునను దక్షిణమున మిక్కిలి ఎక్కువగా నున్నది. ఆచట 7 డిగ్రీలు హెచ్చుగా నున్నది. రాత్రులయందు దక్షిణములో నంతగా భేదములేదు. మేఘములు చాలతక్కువ. నిన్నటికి నేటికి భేదమేమియును కనబడదు. వేసవి తులములు ప్రబలముగా నున్నవి.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

సమకాలికాభి ప్రాయము

ఆంధ్ర మహాసభ.

చేపాకీ పులిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది.

ఆంధ్రోద్యమ ప్రారంభమయి ఇప్పటికి మూడేండ్లయినది ఇట్టి యనేక నిర్మాణములవలన ఈ యోద్యమము సయితము విశేష వ్యతిరేకాభిప్రాయమునకును, పరిపాకమునకును పాత్రమయినది. కాని యోద్యమ కారకుల కార్యోత్సాహములన నెక్కువనెక్కువగా బలపరుచున్నది. ఇప్పుడీ యోద్యమ ప్రోత్సాహము లాంధ్రులలో విశేషభాగము కలదు. ప్రాంతీకుల కమిటీవారు ప్రతినిధి యుద్ధములన్నియు ఆంధ్రులవలన ఆమోదించబడినవి. కాని ఈ యోద్యమమునకు ప్రాణత్యుల్యము గు రాష్ట్రనిర్మాణమునకును యభిప్రాయ భేదములు తీక్షణముగా గలవు. వారి నీతి వృద్ధిబొందుటకు గాష్ట్రీయవనమును చాలమంది ఆశించుచున్నారు. కొద్దిపాటి మంది రాష్ట్రము అనావశ్యకమున వాత్రువునున్నది కడచిన రెండు సంవత్సరముల ఆగ్రాసవాధిపతి రాష్ట్రీయోద్యమమును సుమారుకు మొదటి పర్యాయము. చెన్నపురిలో జరిగినదేయనభయముకల్గి విషయ నిర్ణయ సభలో ఈయనవారమును వేకటపతిరాజు గారు చెప్పిరి. ఆప్పుడు చాలరాష్ట్రీయులవారి నిర్మాణము నెడ పాపభూతిగలవారయి యుండిరి. 1915 లో బొంబాయిలో జరిగిన సభలో దీనిని దీనిని రాజకీయవేదన భూమిపై భాగముగా మదికొందరు నాయకులు చెప్పిరి. ఈ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయములు మొట్టమొదట జనుల కోరికలను ప్రతిబింబింపజేయుచున్నది. దానికయి దృఢముగా ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. 1890 క సం॥ ప్రాంతీయుల పుట్టికారాష్ట్రీయము కాలమునను పోలి జయించిన చేపాకీల కమ్యున్యమును బోలిన ఈ యోద్యమము నెడలను పరిపాకభూతిని కలిగి యుండిక తప్పదు.

కామినీ కాంచనములు.

హిందూ ప్రేక్షియును పులిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:-
తెనెంట్లు దొరసానిగారి న్యాయుండియా పులిక "కామినీలు, కాంచనము, భూమి కలవా కారణములు. వానిని విస్మరించవలయును" అని గాంధీగారు చెప్పివారని వారిని విమర్శించి పడిరి. శ్రీమతి తెనెంట్లయ్య హిందూమతగ్రంథములను బాగుగా జదివినదని ప్రసిద్ధికలదు కాని తెనెంట్లవారిని చినవాక్యముల స్పష్టమయిన అర్థమును చేసికొనజాలకపోవుట విచిత్రము. అత్యంతాభివృద్ధి గొప్ప అటంకములను మనమును లక్షే తెప్పబడిన కామినీ కాంచనములను విడనాడవలయునని ఆమె యెచ్చలనయిన జదివినందులేదా? తమన క్యాథలిక్కు మతగురువులను జూచుడు. వారు ప్రపంచబంధములకు, అభిలాషలను విడనాడి వారిమతాభివృద్ధికి ఎట్లు పాటుబడుచున్నారో! ఒకమనజుడు తనయోగచ్చక్రిని ఒక గొప్పయోద్యమమునకు ధారపోయి జూచినప్పుడు వాడు కామినీ కాంచనముల కలపునే వెట్టుకొనరాదు. మేముకవర్యాయము మధ్యపరగజాలలో సంచారము చేయుచుండగా ఒక రోమను క్యాథలిక్కు గురువును జూచితిమి. ఆయన ఫ్రెంచివాడు. ఇండియా కువదివత్సరములక్రిందట వచ్చియుండెను. తనస్వదేశమునకు వెళ్లి అన్ని కోరికలకు మానుకొనెను. ఆ ప్రాంతముల నన్ను ఆదిమజాతివారగు కోలలను నాగరిక ప్రజలనుగా చేయుట ఆయనసంకల్పము. వారికి చదువును వ్రాసును, వారికి కావలసినబట్టలను నేయుటను నేర్పెను. వారికింక యువయోగ కరమయిన వృత్తులన్నింటినో నేర్పి వారికి భూలోకజేవుడుగా నుండెను. ఆయనయు, ఆయనతోపాటు మఃకొందరును ఈయనది బాతులవారికి వైద్యకాలము వెరచిరి. ఈబాతుల వారి నెట్లు బాగుచేయవలయునా యను తలంపుతప్ప వారిను సన్నులొ నింకొకటి లేదు. ఈరోమను క్యాథలిక్కు మతవేదికలో బాలలమంది ఎవరికోరకు వారు పాటుపడుచున్నారో, వారి యాజ్ఞలను నెప్పటగడపికో ఆప్రదేశములోనే ఆప్రజలమధ్య నే మృతి నొందుచున్నారు. వారు శ్రీలను, భజమును విస్మరించిరి. కనుకనే జయమును పొందగలిగిరి. గాంధీగారు కార్యమూలమును నిష్కాములము అనువాద దేశ నేకయి కావలయుననుచున్నారు. ఆయనమాటులు శ్రీబానిని దూషించుటయని ఆపాముజేయుట మాకు అమానుషముగా గన్పట్టుచున్నది.

ప్రజాభిప్రాయము.

ఏ సంగతి వచ్చినను హిందూదేశమున నిది స్వభావాభిప్రాయముగాదు. స్త్రీదరులు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు మతమే ఇట్టి అభిప్రాయము గలిగియున్నారని ప్రోత్సేయములు వాడుకగా నున్నది. మేము దీనినంతగా నెరుకుటలేదు. ఏలనన అన్ని దేశములలోనుగూడ నేవిషయమును గూర్చియే న సభిప్రాయమిద్దలనీ వచ్చిపుడు అందులకు సమర్థులగువారే ఇచ్చెదరుగాని తక్కినవారియ్యరు. జానురాజుగారు ఇంగ్లాండు దేశమును పాలించుచున్నప్పుడు మాగ్నా కారాటకు వారనుతే ప్రజాప్రతినిధులుగా నిలవడి కోరిరి. టూర్నామెంట్లము వచ్చిన పిమ్మట మధ్య రికతులవారు బయలుదేరినను వారిలోనెవ పట్టణములలోనుండు విద్యార్థులే యడుగుచున్నారగాని పట్టణలో పాలములలో పంచేయువారవచ్చి అడుగుచుండుట లేదు. విద్య సర్వత్రావ్యాపించిన కొలది ప్రజాభిప్రాయమే దేశాభిప్రాయమగును. హిందూ దేశమునందు గూడ విద్య వ్యాపించిన కొలది ప్రజాభిప్రాయమతి కయించును. (మదరాసు ట్రైబ్యున్)

తలిదండ్రులు కన్న బిడ్డను ఘాతుకవిధమున బాధించుట.

లండనులో కర్చి సామానులనుచేయు పనివాడగు ధామను కార్మిగును వానిభార్యయును వారి బిడ్డయును నెల్లియను చిన్న పిల్లను చాల బాధించి తిన్నగాలిండి చెట్టుక అత్తిచర్యకర్తగా నొనర్చినందున బిడ్డల యడల కార్యమును చూపకుండ కాపాడు సంఘము కార్యదర్శిగును ఫోల్డుముగారు వారినిద కేసు తెచ్చిరి. ఈ బిడ్డ ఈమె కార్మిగును పెండ్లి యాడుటకు భూర్యముపుట్టినది. ఈబిడ్డ నీమెచెల్లెలపెంచుచుండెను. ఆగష్టు నెలలో ఆమె ఈబిడ్డను తలిదండ్రుల కప్పగించెను. అప్పటికిబిడ్డనుచోరాజు పుత్రికకలెనున్నది. నవంబరులో వీరిదివరకున్న ఇంటినిదించి ఇన్స్పెక్టరులొని బ్రాన్సుబరీనిధికి వెళ్లిరి. మరొకతకాలమునకు సామెట్లు దొరసాని ఈ బిడ్డ కడుపునిండ తిండిలేక కడనీరసపియించుచుండుటకు చూచెను. విచారణసమయందు ఈబిడ్డకుల్లియే ఇటులకప్పినది. ఈ బిడ్డఇంటనున్న పదార్థములను దొంగశసము గాతమును నేలరాతిన కొట్టుకుక్కలను తినుచుండును గాననే నెనటికెన పోకలనీరచ్చినపుడు బిడ్డను ఆనిపొయ్యికి బ్రాన్సుబరీ కట్టిపొవుచుండెను. ఈబిడ్డకన్నమునెట్లుగ ముచ్చుచున్నారని పరీక్షించిన వైద్యులుచెప్పిరి. ఆబిడ్డ నీలమండలకు జబ్బలను మణికట్టుకు మోచేకులకు బాటుచేసి పొయ్యికికట్టి పెట్టుటలన నానుకొని పోయి ఆనవాళ్లు పడిపోయివి తెలితండ్రియింటికి రాగనేపి తూర చెప్పచుండును. తండ్రిబిడ్డను చూచి గొట్టుచుండును. ఈ బిడ్డకొరకు భార్యభర్తలనుగూడ పోట్లాడుచుండిరి. ఈ బిడ్డ తన బిడ్డగాదని యు తన చెల్లెలబిడ్డయినను నీమె చెప్పచుండెడిది. పోలీసుఇన్స్పెక్టరు పరీక్షించవలెనపు డామె ఈబిడ్డ నాబిడ్డయేయనియు నేనే కొరడాతో కొట్టితినియు నొప్పుకొనెను.

ఈబిడ్డను ధార్మికసంఘమువారు తీసుకొనిపోయి అన్ని పానములను వెట్టుగ ఆమె అన్నమునకు మొగమునాచిట్టబగా తినపొగినది ఈబిడ్డ బ్రతుకునోలేనో ఇప్పుడుచెప్ప వీలులేదు "గతముగా మనములయండి నేను నానాబాధలను పడుచున్నాను. నాభర్త నాబిడ్డను చంపకుండచేయుటకు నా ప్రాణము ధారపోయియున్నాని ఈమెదీనికేమి ధార్మిక సంఘాంగ్యోగితో చెప్పెను. ఈపిల్ల ఆనరాతేకుండ నిలవబడలేదు. శస్త్రచికిత్స ఆనరములేకుండ ఈమె బ్రతికినను బ్రతికినవ్వాల్గును ఆశక్తురాజుగనే యుండునని డాక్టరు హాండ్సుకు గారు నడిచిరి.

కార్మిగును అతని భార్యయును వాగ్మూల మిచ్చు లేదు. సాక్షులనెవరిని పిలువలేదు. నాబిడ్డను నేనుకొనిచితిని మాత్రమేతడు వాదించెను.

నీవు బాలధారుణువు పంచేతివి. ఉక్కిరికేసిన నీవేమోదగును. గానినేను నీకాత్యువేయను. ఈబిడ్డనున్న దినింగింది యుండునని గూడ కాకము మానములగు. అయినకగూడ నీవు ఘోషము చేసితివి. నీకు 21 నెలలు శిశువేసితివి అనిభర్తతోను నీవునీభర్తతో సమానమును దుర్మార్గురాలవుగావుగాని అతనిమాట తీసివేయలేక ఇట్టిఘోషము చేసితివిగాని నీకు 6 నెలలు శిశువేసితివని భార్యతోను జడ్జి గారు చెప్పి ఆటుల ఫిట్టిం చిరి. (బొంబాయి క్రానికలు)

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ మే నెల 21 వ తేది

శుక్రవారము.

ఆంగ్ల రాజకీయ సమస్య.

నిన్న మేము ప్రచురించినట్టియు నేడు ప్రచురించుచున్నట్టియు కొన్ని వార్తలను బట్టి ఆంగ్ల రాజకీయ పరిస్థితులు చూచుచున్నామని మా చదువరు లూహించుకొన గలుగుదురు. అందులోను నావికా శాఖయందు అధికారము వహించియుండిన ఫిషరు గారు చచ్చిపోయినతో భేదాభిప్రాయము కలవారియి రాజీనామా నిచ్చినారని తెలియవచ్చుటయు చచ్చిపోయినకాడ తమపదవిని వదలుకొందు రను వాదక కలుగుటయు నీ రాజకీయవర్తనము విషయమున కొంతదూరము వట్టియాహలకు నెడమారువచ్చును. ఆంగ్ల పత్రికలు "ఓమియు నిర్ణయముగా తెలియదు. ఏనిమేషమున నేమి జరుగునో యెప్పుడు చెప్పగలరు" మున్నగు వాక్యములు లిఖించుటయు నొక విధముగా నాందోళనకు కారణముగుచున్నది. ఎవ్వరికిని నిప్పటికి విషయములు చక్కగా తెలిసి యుండలేదు. ఫిషరుగారి రాజీనామాయంత్రేయము కాలేదని యొకపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వాధికారమున నుండు లిబరలుకక్ష కేప్పుడును భిన్నులగు యూనియనువాదులు బాలోరు, బోనరు లా, ఆస్టిచేఫ్ బరు లేను అను మువ్వరును మంత్రిమండలిని ప్రవేశింతురని గట్టివదంతి కలదు. ఈరెండు కక్షలుగాక మూడవకక్షయగు 'లేబరు కక్ష' అనగా పనివారల కక్షయొక్క ప్రతినిధి నెక్కుని మంత్రిమండలిలోనికి పంపవలసిన దని ఇప్పటి ప్రభుత్వమువారు కోరినట్లును ఆకక్షవారియొక్కోనట్లును వార్తలు నడుపుచున్నవి. ఈవిషయమునుబట్టిని కొంతవరకు సనన్వయము చేయుటకు ఆస్పిక్టర్ మహాశయుడును బోనరులాయును నిరువుగును నుచనస్యించినారు: ఆస్పిక్టర్ మహాశయు ననుసరించి రాజీయోపయోగమునకయి యుదాహరణములపై నాధారమువైచి ఇంకను విశదీకరిత ప్రభుత్వకార్య నిర్వాహకు లేర్పడను న్నారు ప్రధాన మంత్రిత్వమునుండి ఆస్పిక్టర్ గాని విదేశకాఖ్యనుండి ప్రధానగాని వదలిపోవుటలేదు. యుద్ధమును సంపూర్ణత్యాహముతోను సంపూర్ణ కక్షతోను నడిపించుటయందును విభేదముండదు. ఇప్పుడు జరుగబోవు మార్పులు యుద్ధమాత్రమునకు నేర్పడినవియేగాని ఏకక్షవారి యొక్క యభిప్రాయాదర్శముల వైసను నణచుటకు నేర్పగుపడుచువిధావు. బోనరులూగారును నీయర్థము నిష్కర్షించి ఇప్పుడు తాము వెదకునుపాఠములు యుద్ధమేకేని విజయాంత మొనర్పవలెనను సమస్యకేగిన మరీదేనికిగావనియు యుద్ధానంతరము తమ రాజీయవిభేదములను జక్కబెట్టుకొన నగుననియు వాక్రుచ్చినారు. ఈయంశన్యాయములు ఈమధ్యల తలంపులు ఇప్పుడేల కన్పించుచున్నవను సందర్భము మా చదువరులకు తప్పక కలుగలగా. ఏదో నన్నిటను చదవితప్పక వలసినవిషయమునది, సంగతిసందర్భము లేమోగదా యని మా చదువరులకిది విషయములుగాని ఏమియు లేవు. ఇప్పుడు జనవరిమాసముతో నిప్పు ప్రజా ప్రభుత్వంబు వైదుర్యవత్సరములు పైండుచున్నది. ఆంగ్ల రాజ్యాంగ నిర్ణయముల సనుసరించి నవీనముగా నిర్వహించువసరముగుచున్నది. మంత్రిమండలి మారిపోవలసి వచ్చుచున్నది. ఈపని సులభ

సాధ్యముకాదు. ప్రజాప్రతినిధినిర్వహణ మనిన నాంగ్లభూమిలో మహాకార్యముగ నెన్నబడుచున్నది. ఈ జాతీయ సమస్యనే ప్రతినిధులను ఆయా సంఘములవారు కక్షలవారు పేర్కొనవలసి యుండును. నిర్వాచకుల జాబితా లేర్పడవలసి యుండును. ప్రతినిధులు కాగోరువారు తమతమ నిర్వాచక ప్రదేశములకు బోయి తమ యభిప్రాయములను వెల్లడించి తమచేయునేవ యిట్టిదని వివరింపవలసి యుండును. ప్రాతినిధ్యమును కోరు క్రతిస్పర్థల యంశన్యాయములు ప్రజల కర్తవ్యములలో నాడవలసి యుండును. అనగా ప్రజయొక్క దృష్టియంతయు నిర్వహణముల వంకకే తిరుగవలసి వచ్చును. అట్టిదృష్టివిభేదము కలుగనిచ్చుట కిది తరుణముగాదు. నిర్వహణము నిశ్చితమయినను నిర్వాచకులనేకులు యుద్ధరంగమున తమ రక్తమును సమర్పించుచు శత్రువుల నెదుర్చుచున్నందున వారికి న్యాయము కలుగబోదు. ఈకారణములచే క్రొత్త ప్రజాప్రతినిధి సభగాని క్రొత్త నిర్వహణము గాని సాధ్యములు కావు. రాజ్యాంగ నియమములను నతిక్రమింపకుండ వేరు పాయమును వెదకుట యవసరము. నేటి ప్రభుత్వనిర్వాహకులే యుద్ధాంతమువరకు నుండురాయను ప్రశ్న కలుగవచ్చును. అందులకు ప్రత్యేకమగుచట్ట మేర్పడవలెను. అట్టిచట్టము రాజ్యాంగసభలోనికి వచ్చినప్పుడు భిన్నాభిప్రాయాలు ఎదురవచ్చును. కావున నట్టిచట్టమును బెట్టరాదుటయు వివేకముగాదు. నేటిదిన మాంగ్ల భూమిలో నన్నికక్షలవారును యుద్ధ విషయమున నేకాభిప్రాయు లయినారు. యుద్ధారంభముననే ఐర్లాండులోని రెండుకక్షలును పరస్పరము హోరాహోరిగ బోరుటకునై యేర్పరచికొనిన యాయుధములను శత్రువులపైకి నైకమత్వమున ద్రిప్పిరి. స్త్రీస్వాతంత్ర్య వాదినులు తమయాందోళనను మానుకొని ప్రభుత్వాధికారులకు దోడ్పడ నిశ్చయించిరి. లిబరలుకక్ష ప్రభుత్వాధికారమున నున్నను నితరకక్షల వారందరును విభేదమును గనుపింపనిక తడేకదృష్టితో శత్రువిభాజనమునకు బూనిరి. ఇంతకాలము యుద్ధముసాగినది. ఒకరెంత బాగుగా పరిశ్రమచేసినను మరియొకరికి నందులో లోపములు గన్పింపకపోవు. అట్లే లిబరలు ప్రభుత్వాధికారులయెడ భామంత ఏకభావముతో ప్రవర్తించువాడైనను నితరకక్షలవారి కొకవిధముగా సంతృప్తి యపూరణత్వము లేకపోలేదు. కావున వారి ప్రతినిధులనుగూడ కార్య నిర్వహణమున జేర్చినయెడల నిప్పటికంటెను నెక్కువదృఢముగా నెక్కువ యైకమత్వముతో యుద్ధ కార్యములు సాగుననుటకు సందేహములేదు. అంతేకాక యీ ఘోరసంగ్రామ సమయమున లిబరలు కక్షయొక్క యాదర్శములకు మాత్రమే సరిపోవు మార్గములలో నడచుట సాగక యుండవచ్చును. ఇతరకక్షల నాయకులతో జేరి యాలోచించి యత్తమ సాధనముల వెదకుట యిప్పుడు కర్తవ్యమేకాని తమ యాదర్శములకు ఏమాత్రము భిన్నము కాకుండ వలెనని పాటింతుట యిప్పుటిలో ధర్మముకాదు. ఇవియన్నిటి నాలోచించియే కాబోలును ఆస్పిక్టర్ మహాశయుడు సంయుక్తమంత్రి మండలిని నిర్ణయప్రయోగించుచున్నాడు. యూనియనిస్టు నాయకులు లేజరు నాయకులు తనలోగూడి పనిచేయు నట్లేర్పరుప జూచుచున్నాడు. అప్పుడు ప్రభుత్వము ఒక కక్షచేబోనది గాక యాంగ్లజాతి చేతిలోనిది యగుచున్నది అప్పుడిదే ప్రభుత్వము యుద్ధానంతరమువరకు నుండవలెను. జానన ముపక్రమించి నడుచుచుండుకు వాగుండను. అనవసరాందోళనయను మాటకే ప్రసక్తిరాబోదు. లిబరలుకక్షనాయకుడగుతాను యుద్ధసమయమున తక్కినకక్షల నాయ

కులసానుభూతితో నేమాత్రపు వ్యతిరేక విచర్యకును సాధారణముగా నెడమియక కార్యనిర్వహణ మొనర్చి యుద్ధమును విజయాంతమునకు తెచ్చిన వాడు కాగలడు. ఈఫలమునకునై నేటిదినము వినవచ్చుచుండు నాంగ్లరాజకీయ సమస్యవార్తలు దృఢించినవి. ఆస్పిక్టర్ మహాశయుని దూరదృష్టివివేకములను ఆంగ్లభూమియొక్క కార్యపర్యతమును విశ్వసించి సంభవముల వేచియుండుట మనధర్మము.

లూసిటేనియాను ను ప్రసిద్ధులగు నమెరికనులు కొందరు మునుగుటతోడనే యమెరికాకు కొంత హెచ్చరిక కలిగినది. ఇంతకాలమును జర్మనీ విషయమున దృఢముగా పలుకని రాష్ట్రము జర్మనీకి దృఢతమముగు నుత్తరమును బంపినది. జర్మనీ తన సమద్రాంతర్గాముల నాయకులకు క్రొత్త యుత్తరువులను పాలించి తలస్థరాష్ట్రముల నావల కొక కొంతజేషుము కలుగజేయునని తెలియచేసినదట! కాని అంతటితో నీవిషయము ముగియ నందున జర్మనీ యిటీవల వ్యాపారనావలపై కురుకుటయే మానుకొనినట్లున్నది. జర్మను రాయభారు లీఫలమునకయియే యెక్కువ పరిశ్రమ చేసినారు. ఆంగ్లనౌకాబలపు జాగరూకతయు కొంతతోడ్పడక యుండదు. ఎట్లైన నేమి సముద్రాంతర్గాముల యడవడి అందుపైగలుగు సామాన్య జనవిప్లవమును నాగియుండటకు సంతసింపవలసి యున్నాము.

ఇండియా ప్రభుత్వపువారి కార్యనిర్వాహక సంఘములోనుండి సర్. హార్కోట్ బట్లరుగారు మరియొకపదవికి నేగినందున నొకసభ్యత్వము కాల్పదనదనియు దానిని న్యాయమూర్తి సర్ శంకర నాయరుగారి కిత్తురని వదంతికలదనియు నిదివరకు తెలిపియుంటిమి. మనశంక నాయరుగారికి ప్రభుత్వమువారు ఆ విద్యాశాఖసభ్యత్వమును ప్రసాదించి గౌరవించినారని తెలుపుటకు మిక్కిలిసంతసించుచున్నాము. సర్. శంకరనాయరుగారి నెరుంగనివారులేరు వారిస్వతంత్ర ప్రవర్తనను ప్రశంసించని వారును లేరు. వారి సంఘసంస్కారోత్సాహమును తెలియనివారు నుండరు. కావున నీతరుణమున వారికి హృదయవిద్యాశాఖాధికారము కలిగి యుండుటకు మహానందము సందనివాగుండబోదు. అన్ని సాంస్కారములకును విజ్ఞానమే మూలాధారము. దానిని ప్రజలభాషలలో ప్రజలకు నందజేసినగాని ఏపనియు కొనసాగదు. ఈతత్వమును శంకరనాయరుగారు నెరుంగనివారుగారు. కావున తమశక్తితో నుండునంతవరకు దేశభాషాప్రవృద్ధిని హృదయ విజ్ఞాన వ్యాపనమునకును దోడ్పడి సాధ్యమగునేని శా. గోకలేగారి యాదర్శమును సఫలీకృతము చేయజూచి వీరు తమసోదరుల గృతజ్ఞతకు బాతులగుదురుగాక యని కోరుచున్నాము. ప్రభుత్వాధికారపు నిరోధముల నెరుంగనివారము గాకున్నను సర్. శంకరనాయరుచంటివారు హార్డింజి ప్రభువువంటి గవర్నరు జరరులగారి సహాయకులుగా పనిచేయుచో నెంతో నిర్వహింపగలరని వచ్చుచున్నాము.

మన యజ్ఞానముచేత మన గుణవిహీనత్వము చేత మనకార్యనిర్వాహక శక్త్యభావముచేత మన చేతికి దొరకినలాభమును బోగొట్టుకొనుచున్నామనుటకు చీనాతోడి వ్యాపరములోని యొకచిన్న యువాఖ్యానము నిదర్శనమగుచున్నది. మనభూమి నుండి చీనాకు బెండుబోలీలు పుష్కలముగా నెగును తియగుచున్నవి. నవంబరుమాసమున కంట్రాక్టులు జరిగి మార్చి నెలలో నస్తుప్రసిద్ధముగ నొసంగబడును. చీనావర్తకులతో నీవిషయమున నేరగు వ్యాపారము నునకులేదు. ఏరోషియను

లంఘన మే యిది:—అధికము విటుల ప్రకటించిరి. విను
లగు ఎడమతట్టునను ఈ త్రవభాగమునను గలిపి యాయంద
తటన యుద్ధము సోమవారమునాడెట్టి తీవ్రముగ జరిగినది
బహుభాషాంతమునందలి శత్రువులు పెద్దసేన ఇరుకుపడి మును
చే తరుచుబడి ఇన్వానిస్కా వెనకకు పారిపోయినది. జరగజ
దెల్పూ ప్రాంతమున శత్రువులు కావనదికి కుడితట్టున నిర్దోష
గలిగిరి. జనోష్ఠోకదక్షిణమున నదియొక్క రెండుపార్శ్వము
లను మేమాక్రమించుకొంటిమి వెచ్చినిలుపై ఫిరంగముకాల
బడుచు జేయుచు. వెచ్చినిలుబురదనేలఁ పును నీప్రయత్న
మధ్య నెలులైన విజయమును బడయునలయునని శత్రువులు చా
ప్రయత్నముచేయుచున్నార. మేమును వారినిదింపితిమి
జర్మనులు అవివారము నాదు పట్టుకొనిన కంఠ
ములతోనుండి మేము వానిని తేటితిమి. డెలదను కొలఁప
యాప్రాంతములలోనున్న శత్రుసేన చాల అలసిపోయిన
మేమి ప్రాంతమున నెకధాటిని ముందువరుసపును చా
సూతును తెదీలను పట్టుకొనుచున్నాము.

గెల్వీయూలోని రివ్యూ సేవలు.

వెంకట మరణము.

జిల్లా మే 21:— మైసూరు ప్రత్యేక వార్తాపత్రికలోని జిల్లా గెల్వీయూలోని రివ్యూ సేవలు చక్కగా వెంకట మరణము కనబడుచున్నది. సరంతరము గుమ్మరారు క్రొత్త పైనికలను 4 నుండి 5 వ వరకు చేస్తున్నారే యున్నాడు. ఇతరరంగాలను క్రొత్త సేవలను తీసికొని రాకుండ గను, దండకం తమ స్థానములను నిలుపుకొనుటకు వారాని ప్రాంతములందలి సేవను, బలహీనపరచుకొని లేకుండగను, క్రొత్త పులను నిలువరించుకొనడగిన ప్రదేశములకు పీరు వెళ్లుచున్నాడు. ఉండ్రాంతములం దివి ముఖ్యమైనవి కావు.

ఇటలీ.

ఇటలీ దేశము యుద్ధము.

పాస్ మెంటు సభ్యులు సేలలో చేరదలచుట.

లండను మే 20:— ఇటలీ పాస్ మెంటులోని కొందరు సభ్యులు సేలలో చేర యుద్ధము చేయుదురని తోము పట్టణములో చెప్పుకొను చున్నారు.

బొంబాయి

సిరియా నై ద్యకాలాసౌక.

బొంబాయి మే 2:— సిరియా నై ద్యకాలాసౌకకు సి. ఆర్. బొంబాయి గారు కేవలము నుండిరి. ఈ సౌకమాయజు కాల్యవర్ధనండి గాయములు తగిలినవారిని తీసికొని ఈ నెల 19 వ తేదీ బొంబాయి చేరినది.

మొయిలస్ట్రీ మరురాక

బొంబాయి మే 21:— పాలెస్ట్రీయను స్త్రీయరు నేడు యము 6 ఫంటులకు ఈ నెల 1 వ తేదీ సీయటపాలు తీసి కొని బొంబాయికి వచ్చినది. పంజాబుకు చెన్న పూర్వకలకత్తాకు తపాలను తీసికొని వెళ్లు రైలుబాడ్ల బొంబాయి విట్టోరియా మైసూరు స్టేషనులో వరుసగా నేడు 12-11, 12-81 గంటలకు బయలుదేరును.

కలకత్తా

వర్తకచిహ్నమును సృష్టించుట.

కలకత్తా మే 21:— జోలింద మోహనపాలు సీతమనీ నాగు ఆచారము కలకత్తా చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు గారు కేటించిరి. ఈ కేసు ఏలర్దు పరచబడరాదని జారీ చేయ బడిన నోటీసులకు నూర్చి నేడు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తులు చిట్టి చీ చి క్రాప్ట గార్లు తీర్పు చెప్పిరి. కాల్యర్త కంపెనీ వారి కార్యా లిఖిత పక్ష పాడి దబ్బా ల నెనున్న వర్తకచిహ్నమును పాలు సృష్టించెనని యను పాటుచేసిన పక్షపాడి దబ్బాలను నాగు ఆయుట వలన పాలుకు వర్తకు చేసెనని యనువాద్యం వైసకు నేరము మోపబడినది. మొదట ముద్దాయిమీద ఇదివరకొకసారి బొంబాయిలో నిట్టికేసే వచ్చినదిగాని ఆత డా సరకులను విక్రయించునని వ్రాసియుచ్చింపన కేసు తీసివేయబడినది. పాలు పక్షపాడిని కలకత్తా బహుళలో నుకాణదారు నాగు విక్రయం చుచుండగ కాల్యర్త కంపెనీవారి న్యాయవాది మిచ్చెలుగారు చూచి వాద్యమీదను కేసు చేసిరి. పాలుకు రూ ౧౦౦ లను నాగుకు రూ ౧౦౦౦ లు జూర్యా నా చేయబడినది. వర్తకచిహ్న మునగ ఫిర్యాదలు ఇంగ్లాండులో నెమరుచేయించి చిహ్నము మార్చమే గాదు. దక్షిణములో దానిచుట్టు సంబంధించిన వల్ల కాగిత ము మున్నగు వస్తువులగుడ వర్తకచిహ్నముననే చేరును 1-2 కొద్దికేరము బున్నును ముద్దాయి ఫిర్యాదల వర్తక చిహ్నమును దురుద్దేశముతోనే సృష్టించెనని మేము నమ్ముచున్నామని న్యాయమూర్తులు క్రిందకోర్టుకును భాయపరచిరి.

రైల్వే గార్లు వంగదేశీయుల కాయధములనమ్ముట.

కలకత్తా మే 21:— దీక్షాజు ఆను రైల్వే గార్లు రై నెక్కులేకుండ వంగదేశీయులకు పిస్తోళ్లనుమ్మించున ఆయుధ కాసనసంబంధము నేరముచేసినందులకు నేడు కలకత్తా ఆడిషన్లు మేజిస్ట్రేటువాడెగు గారు కేసు విచారణ ప్రారంభించిరి. ఫిర్యాదీల పక్షమున పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు ప్రాఫెల్ల సేతుగాటుల సాత్య మిచ్చిరి. నాకు కొంత వాకలు తెలిసి నే నీ ముద్దాయికడ కేగి తిని. దక్కా నల్లకేసులోను ఇతర రాజకీయపు కేసులలోను ముద్దాయిగా నన్ను వారిలో నొకరికి నేను సోదరుడనని చెప్పి ఈ దీక్షాజువద్ద నుండి యొక రివాల్వరును కొంటిరి. దాని

కొయ్యలసిన సాముక్రింద ఆనమాను గల బాంకి నోట్ల నిచ్చి తిరి. ఆ నోట్లను ముద్దాయివద్ద పట్టుకొనినట్లు మరి 5 గురు సాత్యమిచ్చిరి. కేసు జరుగుచున్నది.

మొయొక ను రేంద్రనాథ బెన్ద్రీ రాజకీయదోషము.

కలకత్తా మే 21:— మరేంద్రనాథ బెన్ద్రీ యననతడు రాజకీయ దోషము చేసి ఆనమానింపబడి ఆపరాధాన్వేషణ కాభివారివలన పట్టుకొనబడినది. వా రతనిని కాశీ నగరమునకు యూరోపియనుల కావలిగొప్పంపిరి. ఆచట వారు పోలీసువారి కప్పగించిరి. ఇటీవల పంజాబులో జరిగిన రాజకీయపు నేరము లలోనితనికి సంబంధము కల దని ఆనమానింపబడినది.

ఇతర భార్యలను పెండ్లియాడుట.

మద్రాసుని నెవన్సుకు కమిటీ చేయుట.

కలకత్తా మే 20:— ఎవన్సు పాండియను ఇల్లిను ఆను, నతడు తన మొదటి భార్య తీవించి ముందగ తాను బ్రహ్మచారి యనియు, ఆనలు పెండ్లికాలేదనియు బొంకి, అగ్నినుమేరీ, వ్లాతు గి బు ను ఆను నా మె ను వి వా చా మా డె ను. దీనిమీద ఇ తని నై కేసు . తీ సి కొ ని రా బ డి న డి. ఈ కేసును, జే. కామెలు గారు విచారించి, మద్రాసుని నెవ. న్సుకు కమిటీచేసిరి. జామీనుమీద విడుదలచేయుటకు హైకోర్టువారు ఉత్తర విచ్చునరకు ముద్దాయిని కోర్టులో నుం దవలసినదని కూడ మేజిస్ట్రేటు గా ఉత్తరవిచ్చిరి. హైకోర్టు నెవన్సు తిరిగి జాను 2౦ వ తేదీ ప్రారంభమగును.

చందీచరణ బానర్జీ గారి కుమారుడు

లూసిఫేరియామీద నుండుట

బ్రతికినది తేది తెలియకండుట

కలకత్తా మే 20:— బంగళాను సుప్రసిద్ధ గ్రంథ కర్తలగు చందీచరణ బానర్జీ గారి కు మారుడు న్ను ముంచివేయబడిన లూసిఫేరియామీద నుండెనట. పీరు ఆమెరికా విశ్వవిద్యాలయములలో డాక్టరు పరీక్షయందు కృ తార్థులై ఇంగ్లాండునకు వచ్చుచున్నాడు. కొంతకాలము ఇ గ్లాండులోనుండి హిందూదేశమునకు రావలసి యుండెను. అంతలో నీ యుద్ధవరకు కలిగినది. పీరు బ్రతికినది తేది తెలియకు బ్రతికినవారిలో పీరు చేరులేడు.

హిందూదేశపు విదేశ వ్యాపారము

కలకత్తా మే 20:— 1915 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన హిందూదేశపు సముద్రవ్యాపార లెక్కలను బట్టిమాడగా, ముప్పిలోకంటె దిగుమతులు, ఎగుమతులు, హిందూదేశమునకు తెప్పించి మరయొకచోటికి పంపిన సరకు తగ్గి: 9 కోట్ల 29 లక్షల రూపాయల సరకు దిగుమతి యైనది. 12 కోట్ల 22 లక్షల సరకులు ఎగుమతియైనవి. 22 లక్షల రూపాయల సరకు హిందూదేశము నకు తెప్పించబడి మరయొక ప్రదేశమునకు పంపబడినది. దిగు మతులు నూటికి ఒకటి ఎగుమతులు 11. విదేశములనుండి మన దేశమునకు వచ్చి తిరిగి యెగుమతియైన సరకు 29 వంతులను తగ్గినది.

దిగుమతులలో 21 లక్షల రూపాయల పంచదార, ఏడు లక్షల రూపాయల నూనె, 8½ లక్షల రూ॥ ల ఇనుపసాముగి వృద్ధియై 8½ లక్షల రూపాయల నూలు నేతపరకును తగ్గి 2. ఎగుమతులలో, లక్ష రూపాయల ల కాఫీ, 1 లక్షల రూ ౧౦౦ ల పప్పునును, 2 లక్షల రూ ౧౦౦ ల మియాలు, 2 లక్షల రూ ౧౦౦ ల పసు పెట్టి చర్మములు వృద్ధియై నవి. ౪½ లక్షల రూ ౧౦౦ ల బియ్యము, 2½ లక్షల రూ ౧౦౦ ల చమురుగింజలు, 36½ లక్షల రూ ౧౦౦ ల సల్ఫేరుకు, 12½ లక్షల రూ ౧౦౦ ల పడుకు పెట్టి తోళ్లు, ౧½ లక్షల రూ ౧౦౦ ల వడకనిఉన్ని, ౧౦ లక్షల రూ ౧౦౦ ల ప్రత్తి రవానా తగ్గినది

౧౦౦౦ వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ తో పోల్చిన యెడల, దిగుమతులు నూటికి 36 వంతులును, ఎగుమతులు 40 వంతులును తగ్గినవి దిగుమతి సరకులలో పంచదారయు నేతపరకు లును వృద్ధియైనవి. లోహములును, బట్టలును తగ్గినవి.

గోధుము, పప్పుదినుము, మిరియాలురవాజా వృద్ధి యై, కాఫీ, బియ్యము, పసుకు పెట్టనితోళ్లు, చమురుగింజలు, ప్రత్తి, వార, గోనెసంయులు తగ్గినవి. 17 లక్షల రూ॥ ల విగుమతి యైన ఆహారపదార్థములు వృద్ధియైనవి కాని 20 లక్షల రూ॥ ల వి దిగుమతియైన, ముతకపదార్థములు తగ్గినవి. తయారుచేయ బడిన సరకులన్నియు దిగుమతితగ్గినవి. కాని మందులు, సిమెంట్లు, అగ్గిపెట్టెలు మూత్రము వృద్ధియైనవి.

కోటి 36 లక్షల రూపాయల ఆహారపదార్థములు పోన్ యములు, పొగాకు కోటి 37 లక్షల రూ॥ ల ధాన్యము పచ్చి దినుములు, పిండియ, 14 లక్షల రూ॥ ల కాఫీ రవాణాతగ్గినది.

కడవిక నెలవలెనే వికోపారాప్తియులకు బియ్యపు రవాణాలేదు. ఒక్క ప్రాన్సుకు మాత్రము 3౦ వేల 2 వందల 8 వందల బియ్యము యెగుమతియైనది. 5½ లక్షల రూపాయల గోధముల దిగుమతి వృద్ధియైనది. 583 లక్ష రూ॥ ల ముతకపదార్థముల యెగుమతి తగ్గినది. 257 లక్ష రూ॥ ల ప్రత్తి, 67 లక్షల వార. 96 లక్షల రూ॥ ల తయారుచేసినవస్తువులు. 23 లక్షల రూ॥ ల, వారసంయులు, 47 లక్షల రూ॥ ల వాంగవ్యయెగుమతి తీగించినది.

చెన్న పురిలో నూటికి 49, బొంబాయిలో 49, బర్మాలో 41, సింధులో, 40, బంగారములో, 2౦ వంతులు 24 వంతులు తీగించినది. ఎగుమతులు సింధులో 61, బొంబాయిలో 45. బంగారము, బర్మాలలో 37, చెన్న పురిలో 25 వంతులు తగ్గినవి తిక్కినవారములకంటె ఏప్రిల్ మొదటివారము మూడవ వారములలో, వర్తకము చురుకు సాగినది. యుద్ధము జరుగుచున్న కోజులలో కలకత్తా 5), బొంబాయి 25, కరాచి 8, రంగూను 9, చెన్న పురి 4 వంతుల రవాణా వర్తకమును చేయుచున్నది.

1914 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ తో పోల్చిన ప్రాన్సు, ఇంగ్లాండు, ఇటలీలనుండి దిగుమతులు చూపకొనెనవి. కాని ఆమెరికానుండియు, స్వీడను నుండియు సరకులదిగుమతివృద్ధి యయ్యెను. ఒక్క స్వీడనుకు గక్క తక్కిన వికోపారాప్తియు, లకు, ఎగుమతితగ్గినది. గ్రేటు బ్రిటనుకు 6 లక్షలు, ఇటలీ 7, దుమ్మ ౧3, ప్రాన్సు 78, హాలండు 57, ఆమెరికాకు 38 లక్షల రూపాయల యెగుమతి వ్యాపారముతగ్గినది. తెల్లియము నుండి ఎగుమతిగాని, దిగుమతిగాని లేదు.

వ్యాపారమునకు తగి నన్ని స్త్రీయరు లీయధ్యతేవు. ఆయి న ను, ఏప్రిల్ నెల లో, 289 స్త్రీయరులు వచ్చి, 356 స్త్రీయరులు ఇతర దేశములకు వెళ్లినవి. 1914 వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ తో పోల్చి నూ చి న యెడల హిందూదేశముకు, విచ్చిన స్త్రీయరులలో 23 తగ్గినట్లును, హిందూదేశమునుండి బయలుదేరి వెళ్లినవి. 47 వృద్ధియైరట్లును, తేలుచున్నది 1915 వ ఏప్రిల్ తో బంగారమునకు 26 బొంబాయి 63, సింధు 19, చెన్న పురి 105, బర్మ 27 స్త్రీయరులు లును వచ్చి, వరుసన 36, 62, 23, 174, 56 బయలుదేరి పోయినవి.

లాహోరు

లాహోరు కుట్టుకేసు.

ప్రత్యేక కమిషనరులు విచారించుచుండుట.

కిర్వాసింగు క్రాసుపరీక్ష.

లాహోరు మే 20:— లాహోరు కుట్టుకేసులో నిన్న తిరిగి విచారణ ప్రారంభయెను. ఈ సంధ్యామన కిర్వాసింగు ముద్దాయిపక్షపు స్త్రీదవలనన క్రాసుపరీక్ష చేయబడినది. లాహోరాముగా రడిగిన ప్రశ్నలకు సాక్షియట్లు సమాధానము చెప్పెను:— జయిలుదారు బేలాసింగుతోగాని, ఆగ్రాకురు మూలసింగుతోగాని నాకు బంధుత్వము లేదు. కుట్టుదారు లేయేపద్ధతు లవలంబించ దలచుకొనినది, ఏమిచేయుచున్నది ఎప్పటి కప్పుడు ఆయిత సరము పోలీసువారికి తెలియజేయుచున్నట్లు నేను ముకుందలాలు పూరి గారిగో చెప్పితిని. కాని నేనే సం గ తిని వ్రాసి యియ్యలేదు. నోటిమాటక చెప్పుచు వచ్చితిని. టోమ్మిచ్చుగారు అధికారి వ్రాసిన ఉత్తరమును గురించి, నే నెప్పుడు బలవంతసింగుకు చెప్పియుండలేను.

సాక్షి తనవాజూరులములో కొన్ని సంగతులు జరిగి నట్లు చెప్పెను. ఏమేసంగతి ఎక్కడ ఏమేలేదని జరిగినది తెలిసి కొనుటకు డి. ఆర్. మనిగారు క్రాసుపరీక్ష చేసిరి.

డాక్టరు ఎం. ఆలముగాకి సాక్షి యట్లు జవాబు చెప్పెను:— మా గ్రామములో ఏ ఏ దరువది నుండిమీద ఒక కేసు వచ్చి: 107 నెక్త క్రింద ఈ కేసు తీసి కొని గాబడినది. ఈ కేసుకు ఎక్స్ ప్లూ అసిస్టాంటు కమిషనరు, మేకు నిజాను ఉద్దీ గారు విచారించిరి. ఈ కేసులో నేను కూడ ముద్దాయిలలో నుంటిని. తరువాత మమ్మ సంధరిని విడుదలచేసిరి.

ఆర్. ఎల్. మిగిగార్ క్రింది సంగతులను సాక్షి డిగి తెలిసికొనిరి:— నేను (సాక్షి) ఆయిత సరమునుండి, లాహోరుకు కొన్ని బొంబాయిలు తెచ్చితిని. ఒకటకు నూబరు ఇంటిలో వార నానుసింగు ఆలములలో పెట్టి నాను. తరువాత నేను పోలీసు

వారిదగ్గరకు వెళ్లి సంగతి విచారించుటకు తెలియజేసింది. పోలీసువారు తెలియజేయుగా లాకోకి పోలీసు స్టేషనుమీదపడి దోచుకొనిన బాగుండునది నేను కుట్రదారులకు తెలియజేసి పోలీసువారు కుట్రదారులను దారిలో కాచి, అందరినీ ఒక్కసారి పట్టుకొన దలచిరి. తరువాత 21 వ తేదీని ప్రారంభించదలచి కాని తరువాత, 19 వ తేదీకి మార్చబడినది. ఇందు చేత వ్యతిరేక, వీరు స్టేషనుమీదపడలేదు.

కాఫ్ అలిగారడిని ప్రశ్నలకు సాక్షియిల్లు తెలియజేసెను. నేను పోలీసువారి దగ్గర వాజ్మూల మిచ్చినప్పటికి అమానుసింగు అపూర్వముగ తిరిగివెళ్లు వాడు తెలియదు. మూలసింగుకు బదులుగా విప్లవపక్షములో నొకరుగ నన్ను నేర్పించిరి. తరువాత మూలసింగును పంపించినవని నన్ను చేయవలసి.

కమ్మివనరులలో నొకరుగగా సాక్షి యిల్లు తెలియజేసెను:— మొట్టమొదట, నేను పింగళేను బంగారీ యనుకొంటిని. పోలీసువారి కిరీసినిగించి తెలిపిన సంగతులలో నిట్లు చెప్పితిని.

పింగళేనాడ సాక్షిని (కాసుపరీక్షచేసి పరీక్షించగా నట్లు బదులు చెప్పెను. — గ్రామము పడి నా బట్టలు కొన్ని పొడయినవి. వీనిని సాలోతెచ్చుకొంటిని. వాడు కిరీమాకాలి నది. ఇది సామాన్యమైన దెబ్బ కాని విశేషమైనదికాదు. మైద్యునిదగ్గరకు వెళ్ళి నక్కరలేకుండనే నాకు నయమైనది.

జగత్తింగు, ఇదరు స్నేహితులతో, సాలోధా దగ్గర నున్న గుర్రపుడకముందు ప్రదేశమునకు వచ్చెను. వీరిక్కడకు వచ్చినమాట నిజమే యని రాజేంద్రసింగు అను గుర్రపు రౌతు తన సాక్ష్యములో ప్రసవించెను.

ఫించు పుచ్చుకొనిన, చందాసింగు అనునతడు కర్తరుసింగు ఎప్పుడు ఆమెకా వెళ్లి తిరిగి వచ్చినది తెలియజేసెను. ఇతడును రూరసింగు అనునతడు ఏమేమి చేసినది ఇట్టి సాంసింగు లాబరుదారు సర్వాగారు కూడ సాక్ష్య మిచ్చిరి. దాకరు అలముగారివలన కాసుపరీక్షచేయబడి, యిట్లు చెప్పెను. — వలసనుండివచ్చినవారు రూరసింగు గ్రామమున వచ్చి అతనిని చూచెడివారు.

మొదలయిలోకొందరిని కొట్టులో వేసినసంగతినిగించి, హిరసింగు లంబరుదారు, సరసింగు, మాప్రసాదు, శ్రీరాము, చనకసింగు లంబరుదారుగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

బలవంతుసింగు ఇంటిని పోలీసువారు కోధించి, పిస్తోలుతో కాల్పులుకొని సిద్ధముగ నుంచబడిన రి తోటలు పట్టుకొనిరి. ఫలూ ఫలూని కడుపులు దొరకినమాట వాస్తవమని, జాబితామీద గోపాలసింగు, చూటాసింగు, సంతకములు చేసిరి. వంతసింగు, రూరసింగు మారనామసింగు ఎప్పుడెప్పుడు తమతమ గ్రామములకు వచ్చినది కల్లా లాబరుదారు, ఇందరుసింగుగారు తెలియజేసిరి. మారనామసింగు ఆమెకానుండి వచ్చినతరువాత, గ్రామమునకు అతల నూతిదగ్గర నున్న ఒక కట్టములో సవాసిలేవముతో కాలము గడచెను. వీరుముగ్గురు, దొరకమువారికి వస్తులు చెల్లించవద్దనియు, లంబరుదారులు దునుకు తీసికొని తాలూకాఫీసులకు వెళ్లునప్పుడు దోచుకొనవలసినదనియు, రాజుదోహ గీతములను, చదివి, ప్రజలను దొరతనముమీద పుణ్యకొల్పియు, అండ్లములు హిందూదేశమునండి వెళ్లిపోవుచున్నారనియు, జగ్గునలు రాజ్యమునకు వచ్చెదరని లేనిపోని సంగతులను కల్పించి ధర్మకాలకుపోయి ప్రజలకు ఉపన్యాసములిచ్చె వారు.

సిహరులో జగ్గు గామదగ్గ కొన్ని నోట్లు దొరకినవి ఈ నోట్లు ఇతరదగ్గర కట్టు వచ్చినప్పటినుండి పంపించిన, కాగితముల నకలను నేవనుబాంకు గుమాస్తా వీరభాను అనునతడు, దాఖలుచేసెను. కుట్రదారులలో నొకనిదగ్గరకు నోట్లు ఎట్లు వచ్చినది? కీర్తిశేఖరులయిన రాయబహద్రగ లాచందు నూకారా సామలగారిభార్య గుమస్తాయగు కిర్ప రాము సింగు అను నతడును, రామ చంద్రుడును తెలియజేసిరి.

రాయ పమానందు సామ్యుకోరికురాగా, నాను మారు రూపాయల నోట్లు అయిదు ఇచ్చినట్లు, అధయ సాక్షి చెప్పెను. పరమానందుని గుర్తించెను. రాజారాము వై సంగతులకు ధృవపరచెనుకాని, సామ్యుతీసికొని వెళ్లుటకు వచ్చినది పరమానందు కాదనియు అతని నొకరయియు, ఇతనిని వరాలు దగ్గరకు తీసికొని పోయినప్పుడు సామ్యు ఇత్యుబడిదయియు, మాత్రము భేదముగ చెప్పెను. గవర్న మెంటు అడ్వోకేటు అడిగినదానికి ఇట్లు బావాలు ఇచ్చెను.

అరుసవత్సరముల క్రింద 110 నెక్లను క్రింద పరమానందుని కొంత చర్య తీసికొనిరాబడినది. అప్పుడు నేనెరికి బామినుకుంటిని. పరమానందు నీకు దొక నిశ్చల అయియుండును. నేను పోలీసుసింగు ఇతడు తలపాగామట్టుకొనినాడు.

రాజారాముతో వచ్చిన బాంబు ఒకడు టోపీపెట్టుకొని యున్నట్లుక సాక్షి చెప్పెను. కట్టుకొనినప్పుడు ఇందరు సింగును కొన్ని కాగితములు దొరకినవి. వీనిని సర్దారు సభసింగుగారు దాఖలుచేసి ఇది కేలికలిపిలో వ్రాయబడినట్లు తెలియజేసిరి. గుర్రులసాహాయ్యముచే, వీనిని చదువగా చాల రాజదోహకరుగు సంగతు లిందులో వ్రాయబడియున్నట్లు జేసిరి. మచ్చుకు కొన్ని భాగములు కోర్టులో చదివి వినిపించబడినవి. నేను (సాక్షి) బాయి పరమానందు ఇంటిని ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీని హిందూదేశ చరిత్రగ్రంథములలో రకు కోధించితిని కాని ఒక పుస్తకమును దొరకిలేను. ఇతడు పిల్లలకు 25 వ తేదీని కట్టుకొనబడెను. జగ్గురామదగ్గర పిహరులో చెడునోట్లు దొరకినవి. ఈసందర్భమునకూడ నేను విచారించితిని. ఇది రాజారాము, బాయి పరమానందుల వని లేదని. ఇతని సాక్ష్య మింకను ముగియలేదు. వాటికి కోర్టు కట్టివేయబడెను.

సిమ్లా

గోధుమల టోకుధరలు.

సిమ్లా మే 20:—నిమ్న నాయాధరలలో గోధుమల టోకున నాయాధరలకు విక్రయించబడినది.

లాహోరులో	రు 1-0-0 కి 11 శేక్లు.
మిరటలో	,, 10 1/2 శేక్లు.
జుబ్బలపూరులో	,, 9 3/4
డిల్లీలో	,, 9 1/2
కాన్పూరులో	,, 9 1/2

పేగు మరణములు.

సిమ్లా మే 20 —మే 15 వ తేదీతో అంత మొందిన వారమునందు మనదేశములో 1566 మంది పేగుకోగము తగిలి 1826 మంది చనిపోయిరి. బొంబాయిలో 884, చెన్నపురిలో 6, బంగాళము 6, లీహోరు, బరిస్సాలలో, 24, సంయుక్తరాష్ట్రములలో, 85 పంజాబులో 48, బర్మాలో 52 మధ్యరాష్ట్రములలో 61, పరిపాద్ధరాష్ట్రములో 51 మందియు చనిపోయిరి.

సర్ శంకరక నాయుగారు

సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహకసభకు నేమింపబడుట నింలా, మే నెల 21:—సర్. సి. శంకరక నాయుగారు సర్ హార్వర్డు బట్టరుగారిసాహాయ సామ్రాజ్య కార్య నిర్వాహకసభలో ఎక్కువేషక మెంబరుగ నేమింపబడిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

రాజ ప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివాగ్

యధ్యమమంతియధ్యమన కాటంకము కలిగించుట సిమ్లా మే 21 —ఇజరుకాలవకు తూర్పు ప్రక్కను పరాను వారాకమించుకొనిన స్థానములను వారు బలపరచిరి శత్రువులను తరిమిరి. సోమవారముగా తి వెద్దక్కము జరిగినది. మంచునట్లుముగ పడినది మంగళవారమునా దెచ్చటను గూడ యధ్యమసాగలేదు.

వెజ్జెపలు కోటలను వాడుట

వెజ్జెపలు కోటలలో ఎడమ తట్టు వనున్న కోటలను జర్మనులు తీవ్రముగ ముట్టడించిరి. ఫింగులను విస్తారముగ కాల్చుచున్నారు. ఉత్తరమున జలోస్తాపురదగ్గరవ్యవసా తీవ్రముగ దలపడి ఫింగులను కాల్చి జర్మను వైరికుల సరిస్తారముగ హతము చేయుచున్నను జర్మనులు సానునది, కడిభాగమున సిగపట్టుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. వెజ్జెపలుకును నీస్ట్రబుగదకోటలకును మధ్య జర్మనులు తీగ కంచెలను సమీపించి 2 రవ్యుల కందకములను పట్టుకొనిరి. జగ్గునలలో వేలకొలదిగవారులైరి. బాల్టికు పరగ బాలో రవ్యులను జగ్గునలకు వెళ్లుంటి పోరుచున్నారు.

వివ వాయువు లవనరము

యధ్య నియమములకును స్వవచనములకును వ్యాపారముగ జర్మనులు వివ వాయువులను ప్రయోగించుచున్నారు. కాన మనముగూడ నిటి దాయాధరవిధానము నవలంబించుట యవసరమని ఆంగ్లపక్షము దొరతనములవారు నిశ్చయించిరి కిచ్చనపురపుగారునుడివిరి మందుగుడుపాంబులుమున్న గువారిచేయువారు వాని చాలమునికి పంపలసియుండుట చేకొంచెము వెనుకబడిగాని ఇప్పుడు చాలశక్తితోవని సార. భిమైజి.అత్యుపగ్రవకరులగు బాంబుబుగ్గిగానీర్చుగును పశ్చిమ గెలిసియాలో రవ్యులను వెనుకకు బోవుట వలన కార్మితులనులలో నున్న రవ్యులనేనలుగూడ వెనుకకు బోవలసివచ్చినది. ఇప్పుడు రవ్యులను తూర్పుకార్మితులనులు మొదలు వెజ్జెపలుకుకును కాకుండు మొలు విశ్వలూనది వడకును బలమైన స్థానము నేర్పరుచుకొని యున్నారు.

గారిపోలీలో దిగుట.

గారిపోలీలో మనసేలుదిగుట మహాసాహసకార్యము అచటప్రదేశము సుగముగా నందున విజయమంత కిఘ్తగా అభించుట లేదుగాని తురుష్కులను చాలవరకు వెనుకకు బంపుట జరుగుచున్నది. మెహపాల్మెయిలో హిందూదేశపు వైరికులు గొప్ప విజయమును బొందిరి. ఆ దేశము లోనున్న శత్రుసేనలన్నిటిని వారు తరిమివేయుచున్నారు. ఇంకను కిలత్తులందు క్రొత్తవైరికులు కావలెనని కిచ్చనపురపుగారు నడివిరి.

అధికారుల ప్రకటన

దార్జిలింగ్ లో ఆంగ్లపక్షము నేనలను దినమును కొంత ఆకూల్యమును బడయుచు నేయున్నారు ఈనెల 12 వ తేదీని శత్రువులను గొప్పవము కలిగినది. జనరలు కావ్సు బ్రిగేడుగారి వైర్యభాగమును తాకినశత్రువుల వాలోడించి చాలముందిని హతముచేసి తరిమివేసిరి. మరునాడు రెండు ఘూర్కావైర్యములతో 1 మైలుదూరమువరకును మందునకు పోయి, ఆరాత్రి శత్రువులు తీవ్రముగ దలపడుచున్నను, ఆస్థలమును మేముబలపరచితిమి. 16-17 తేదీలందు లాంకవైర్యులైరియజ్జు మరొకంత ముందుకుపోయిరి. 17 వ తేదీని మన ఫిరంగులగూడ మందిపించేసినవని అధికారుల ప్రకటించిరి.

బర్మా

రైలుకట్ట తెగుట.

రంగూను మే 2:—లాకోయోకాఖా లోహమాగ్గమున మొయిపాంగునకావల ధోబోనీడావోలకునడుమ రైలు కట్ట కిరిక మెలువద్ద తెగిందనను వంతెన బుట్టిచిందునను రైలుసరాసరిగ పోబాలవు. సరకులు టపాలుమున్న గురివియన్ని యును మరల రైలుపురకము మార్చబడుచుండును. ప్రయాణికులుగూడ మారవలెను.

వీక్రాను కోటంగోలకు నడుమగట్టు మరాఠుత్తు పూర్తిమైనది. బండ్లు సరాసరిగ పోవుచున్నవి.

బర్మా ప్రభువెంటుగవర్షురుగారి కుమార్తె పెచ్చి రంగూను మెయి 20:—సిమ్లా మెయిమాయలో రైల్వె వెంటు గవర్నరుగారిమూర్తి ఇజరెలు ఆవంసనకన్యగారికి బర్మావారతమువారి వివాహశక్తికటరి డబ్బా. కే. కయిరు గాంకిని వివాహము జరిగినది. రంగూనుడివపుగారు రెవరెంటు బ్రాండుధర్మగారి సహాయముతో నీవెండ్లిచేయించిరి.

తప్పు లెక్కలను తయారుచేయుట.

ముద్దాయి వాజ్మూలము.

రంగూను మే 20.—గ్రహం అందు కంపెనీ వాజమా ఖర్చు సందర్భములో తప్పులెక్కలను తయారుచేసినందునకు హె. సి. ఇల్వేగారిమీద దావాచేయ బడినది. జనవరి నుండి ఈ కేసు విచారించబడుచున్నది. ఫిర్యాదు పక్షపుకేసు నేటితో ముగిసినది. ముద్దాయి వాజ్మూలములో నిట్లు తెలియజేసెను:—నే నేమియు తెలుగను. జ మారి ఖర్చులెక్కలతో వా కేమియు సంబంధము లేదు. ఇది ఆకాంటుడిపాగ్మమెంటుపరి దీనికి తీకాకారి బాబు ప్రధానాధికారి. 2,02,4 5 రూపాయలకు బర్మభాగ్యపు వ్యాపారసంఘము వారికదనండ్ల నాకురాలేదు. ఈచెక్కుమధ్య వర్గ తవరివ్వారా రాలేదు ఆకాంటుకాఖు తిన్నావచ్చినది. ఈపద్ధతుడు చిగాలో జనుకట్టబడినది. దగాచేయు ఉద్దేశము నేను బర్మాలో పద్ధతుజనుకట్టలేదు. దగాచేయలయునని గ్లాసులోని ప్రధానకార్యాలయమున కేమియు వ్రాయలేదు. వ్రాయ ప్రయత్నించనులేదు. మల్లాదాపుడు కంపెనీవారి తెలులశ్శిథిగతులనుగురించివీరికేమియు తెలియజేయలేదు నిట్లుగా రికి బదులుగ అధికార పత్రా కొన్ని ఉత్తరములు వ్రాయబడినది. వీరిలో వాకే ప్రమేయములేదు. ముద్దాయి చాలవరకు పరీక్షింపబడెను. ఇతని పరీక్ష ముగియలేదు. తిరిగి కేపుజరుగను.

పరుల ప్రాణసంరక్షణము కొరకు తన ప్రాణమును గోల్పోయిన యు త్తమపురుషుడు.

ఏప్రిలునెల 27 వ తేదీని కాన్పూరువద్ద రామకుమారుడను నొక ప్రాహ్మణుడు గంగానదియు దిరుచుండెను. అంతలో ముగిసిపోవుచున్న యొక బాబుడు కొట్టుకొనుచుండుట వాతకు చూచెను. రామకుమారుడు చాలసేపటినుండియు ఈచురుగుటలను చాలనలసియుండినను వెనుదీయక వెంటనే ఈచి వెళ్లి ఆ బాబుని రక్షించి దరిజేర్చును గాని ఆయాస మర్యాదక మగుటచే రామచరణుడు రక్తము కక్కికొని 5 నిమిషములలో చనిపోయెను. (హిందూపేట్రీయటు)

స్థానిక వార్తలు

జీవబ్రహ్మశ్రీ రాజగోపాలాచార్య సారాంశము. - శ్రీపరమహంస గుర్చివాసంధిస్వామిగారిచే రచింపబడిన యీ గ్రంథముయొక్క ప్రతియొకటి మాతావ్రాతయమునకు పంపబడియున్నది.

నీమతపాఠ. - త్రైయిక క్రమముగను సకాలమున ననుసరించుచున్న నీమతపాఠ శరీరాచారము మధ్యాహ్నము 12-30 కి బహ్యుదాతయగును; పోస్తానాహ్నముగలవానికి 2-30 కి బాబులిత్యుభయము.

దక్షిణ ఇండియా బ్రహ్మ సమాజము. - ఎల్లండి ఆదివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆర్జున పిల్లవీధిలోని బ్రహ్మోపాసక మందిరమున కె. పున్నయ్యగారు ప్రార్థనలు గావించి ప్రసంగించును.

మరియొక అగ్ని యోగద: - మొన్న సాయంత్రము సుమారు 4-30 కు వ్యాసర్వాడియం వొక గడ్డిపప్పుకల బడి, పోలినువానకెల్లి మంటల వాహనంతో రమారమి రెండు వందలరూపాయలు నష్టమయ్యెను.

శబ్దకోముడి: - శిరోభూషణము తేంకటరంగా చార్యులగారి తమ విరచితమగు శబ్దకామరాయుక్త ప్రతి పోకటిని మాతావ్రాతయమునకు బంపిరి. మేము వారి కందుల కొంతయు కృతజ్ఞులము.

నిమ్మ బాతుధర్మరసంఘము - ఎల్లండి ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు పెంబూరునందలి బొలసంగ మొదలియారు సీరి నెంటుకునందు స్వామిబ్రహ్మసంవాదాలు "ఉద్ధరణోపాయము" లను గురించి ప్రసంగించును.

భగవద్గోపనాస్రము: - ఎల్లండి ఉదయము 7 గంటలకు తొండమండలం హైస్కూలుముఖమునందు పండిట్ లక్ష్మీనారాయణగారిచే భగవద్గోపనాస్రము గావించ బడును.

శ్రీశంకరజయంతి. - ఆత్మైశ్వర్యస్థానములగు జగద్గురు శ్రీశంకరాచార్యులవారి జన్మదినోత్సవము మొన్నటిదినము తంబుకెట్టిపిల్లి 119-వ నెంబూరుభవనమున జరిగెను. ఉదయము పదిగంటలకు ప్రాహ్లాదులచే వేదపారాయణము జరిగెను; సాయంత్రము పానకపూజ జరిగెను.

మదరాసు కార్మికేషన్. - ఈ కార్మికేషన్ బహుసాఫల్యము సాధించుకొంటున్న వెల్కె ఆనునాతడు మాడునెలలు ప్రవేశింపబడుతున్న కొద్దీ యెండుగంటలకు కెల్లిరి. వీరి స్థానముక రాజ్యోగ్నాని ఆక్టింగ్ పది మాత్రమే.

భగవత్తత్వబోధినిసభ - కేపు, ఎల్లండి ఈరెండు రోజులు సాయంత్రము 6 గంటలకు హిందూతియేలాజిల్ న్యూస్ పేపర్ పండిట్ లక్ష్మీనారాయణగారు తిరుమలై యాశ్వార్య తత్వము కాలక్షేపముచేయుదురు.

మిల్లుప్రశ్ననునకు తీరు. - పెరంబూరు కట్టాటిక్ మిల్లులో పనిచేయు సారాయలస్వామి యను వాడు ఒకనాడు కట్టాటిక్ పిమ్మట మిల్లును కదలి వచ్చుచుండగా కోడలచేయ దినపుడు వాడు విలువగల గుడ్డ నొక్కటిని తన శోభితికి గల కట్టుకొనియుంటు బయటపెట్టెను. చీఫ్ ప్రెసిడెంట్ సీ బజ్జెట్టుగారు వానికి నాలుగు నెలలు కంసకీ విధించిరి.

పోరుగువానిచే పట్టియివ్వబడుట: - వీరకోఆను శివోక్తు సుమా రొక నెలకోజులకిందకు చెన్న పురేరి యశేటలో నీరాసామినాయకర్ ఆను నొకనియింటికి పోరు బసచేసి, యానెల 15 తేదీనాడు నీరాసామినాయకర్ బంధువు 40 రూపాయల ముప్పును కొంగొలిచెను. మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్రయిక్ ఆంజునెలని కంసకీ విధించిరి.

ఆకస్మికము. - మొన్న బుధవారము మధ్యాహ్నము 1 గంటకు వొక కందవ్వ మొదలిపిల్లిలో నొక యిలు రెండు ను. గానియందు గోలేములు చేర్చబడిగొండెను. ఫయర్ కో మున్నగుసాధనములతో నాలుగుగంటల కంతయు లాగివేసెదగాని, యంతలోనే ఆయిలును, అందరికీ ములలో ననెకములు కాలి సాత్తునట్లు కలిగెను.

నమ్మకద్రోహము: - పురుషోత్తము ఆర్. బి. దొరసామిపిల్లయను నానెయ్యెండకండి నెకలుగుంధములగు ఉపకరణములను కొన్నింటిని బాధుగకు పుచ్చుకొని, మరల నడుగగా నది తనచేయని బొంకి నమ్మకద్రోహము చేసినందు లై చార్జి కాబడిన హుళీసుహమ్మయ సాహెబు ఆను వారి విడి దావాలో ముద్రయిమీద నమ్మకు బాంధుగుటకు మేజిస్ట్రేటుగారు తుర్తర వొసగిరి.

దొంగతనము. - తిరునెల్వేలిజిల్లా, తిరుచ్చందూరు లో వ్యాపారము చేయుచుండు మైకేల్ ఫెర్నాండెజ్ ఆను నాతడు వైద్యాధ్యక్షుడు చెన్న పురేరి కడచిన మార్చి నెల 19-వ తారీఖునాడు తనరక ఆనుపల్లి గుమ్మముచేరి నిలుచియుండగా, నాతని రూకలసంచి యపహరింపబడెను; అందుకరెక్ సీకోటును, రొక్కమును కలసి 590 రూపాయలుండెను. ఈ దొంగతనము నాతడు పోలిసువారికి రిపోర్టుచేసి తిరుచ్చందూరునకు వెలిపొయెను. పోలిసువారు విచారింపి ఆనెల 22-వ తారీఖునాడు జువరాం త్రెను 16 ఏండ్లవానిని మరణిగొని ఆనుమానముమీద ఆరెస్టుచేసిరి. ముగ్గురిలో నొక్కఁడు తననం తరము చనిపోయెను. జువరాం ఆనువాడును, వరి యిద్దరును ఎగ్జ్యూటలో చీఫ్ ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారింప బడిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు జువరామునకు రెండేండ్లు కఠినశిక్ష విధించి, వారిని రికాబాతు కెయిలులో నుంచవలయునని యుత్తరవుచేసిరి. తక్కినయిద్దరిమీద నేరము బునావుకా లేదు. కాబట్టి, వారిని విడుదల చేయుటకు ఆజ్ఞావొసగిరి.

దొంగచేద్రాలు చేయుట: - దక్షిణరెడ్డిగూరు కా డిగారికి కాకినాడలో నొక ఏబంటు గలదు. ఈరాజీగారి ఎట్టులు ఇతడు కొద్దలకవాద్యువారి యధీనమున నున్నది. గోదావరిజిల్లా కలెక్టరుగారు 1912 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెలలో రాజీగారిచే 1500 రూపాయలకు చెక్కున పంపిరి. ఈ చెక్కు నమ్మ విషయమును ఆకాకినాడ ఏబంటుగారి పొద రుదగు ఎన్. కృష్ణచారాయనవాడు చెక్కువిషయము నెలులనో యెటిగి రాజీగారిచేద్రాలు తానే చేసి ఆచెక్కును పుచ్చుకొని మదరాసునకు హెడ్డాఫీసులో వారిని మార్చి యానెకము నెత్తికొని పరాయణమెను; మాడేండ్లకాలము పోలిసువారికి దొరకక; నే తప్పించుకొనుచుండెను. తుదకు వా డీనెల 15 వ తేదీనాడు కాకినాడలో ఆరెస్టుకాబడి చెన్న పురేరి నిలుచుకొనిరావడెను. ఎగ్జ్యూట కొద్దలో చీఫ్ ప్రెసి డెంట్ మేజిస్ట్రేటుగారు కొంత విచారణజరిగించిరి. పోలిసు వారు ఈకేసునందెర్పములను విచారింతుల కవకాశ మేర్పడు నిమిత్తము విచారణ జూన్ నెల 9 వ తేదీకి ఆపియుంచబడి యున్నది; ముద్దయి బామినమీద కదలబడియున్నాడు.

పరమ దుర్మార్గుడు. - ఆరు మాం ఆరువాడు ముద్దాయి, తొంగతేలు ఆరువాడు ఫిర్యాది. కడచినసంవత్సరము జూలై నెలలో ఏ రెడ్డుచూళ్ళలోని కొటిచ్చేరి మాలవాడలో నాడమాడుగుంధముల నేర్పరచుకొని యుండిరి. అప్పుడప్పుడు ఈ గొంధుగుంధములవారికి జగదేములు జరుగుచుండుటగలదు. తుదకానెల 14 వ తేదీని గొప్పజగదే మయెను. ముద్దయయు నాతని వైపువారును, ఫిర్యాదిమీద నడి కత్తులు కటారుల మకయొగించుటతో ఫిర్యాదికి బలీయ గాయములు గలిగించిరి. అప్పుడు వారిలో నెదుగు రెడ్డు కాడికి. వారి ప్రస్తుతపు ముద్దయయు ఆరుమాగము పరాయె యుండెను. తుదకు వాడు కడచిన నెలలో ఆడేటోట మరయొకనిని ఇటీసకు కత్తితో పొడిచిసంవత్సరమున ఆరెస్టు కాబడెను. వాడు ఈ రెండవమనిషిని కత్తితోపొడిచినవెంటనే ఒక గదిలో గాగి తలుపు తెరిచుకొని తనకు తానే కత్తితో పొడుచు కొనెను. మంచిగాయును తగిలెను. వానికి ఆనుపల్లిలో వైద్యము చేసి, గాయములు మానిన పిమ్మట మేజిస్ట్రేటువిచారణ జరిగెను. అప్పు నొకరిని కత్తితోపొడుచుటయేగాక తాను ఆత్మహత్య చేసికొన ప్రయత్నించెనను నేరమునకుగూడదావా తేబడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి నేరముల వైశిష్యవిధించిరి. వాడు కెయిలులో నుండగనే వాడు తొంగతేలును కత్తితోపొడిచి గాయము కలి గించిన నేరమునకై దావా తేబడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు ముగ్గు యిక్ ఒక్కసంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించి, పిమ్మట ఒక సంవత్సర కాలముజైలు వాడు తన నివాసమును పోలిసు వారి కెట్టింపుచుండవలయునని యుత్తర వొసగిరి.

ఆర్యవైశ్య ఎంమిదవ కృత్యరెన్సు

చర్చించబడు అంశములు
తేది 27-28-29-30 నెల 19.5.
చిత్తు తీర్మానములు.

1. ప్రకృతము యనప్రభుత్వమునాకిరి జ స్మరీదేశము వారికిని జరుగుచుండు ఘోరయధ్వమందు ఘనతచేరిం సార్వ భౌముడగు. శ్రీపదవహర్షి చక్రవర్తిగారికి జన్మ ప్రదుముకలగు నెలుల భగవదనుగ్రహమునకై శుభయందునమా వేళమైన ఆర్య వైశ్యులందరు తమమనోగతమును తంత్రివాద్యములమున శ్రీ చక్రవర్తిగారికి వినియూత్రావ్యముగా విన్నవింపమొనెట.

2. మన దేశాభ్యుదయమునకును వి శ్వమునకునును తమ తన యావజీవమును దానపోసిం కీర్తిశేషులై గోపాల కృష్ణ ఘోష్టేగారి మరణమునకు ఈసాధావలంబదమను మిగుల చింతింతు.

3. ఈ పక్షముఖండపు ప్రెసిడెంటు గాయండి యిటీ కల పరమపదవిజేరిన ముగ్గురి గో క్రిష్ణప్పగారి మరణము నకు చింతింతు. ఎ. అలెనసలి అలెన పేరు శాశ్వతముగ నిలుచుటకు వైశ్యవిద్యార్థి భోజనకాల యేర్పాటు చేయుటకు 25,000 రూపాయలు తీసియించింపుకు నంతనింతుట. బి. వై శ్యబాలారకు 12 సంవత్సరములలోపల నే ఉపయోగ మనో త్పరమును తప్పక జరుపవలయుననియు ఉపయనముతో కూడిన వివాహములను విరుత్సాహ పరుపవలయుననియు నిర్ధరింతుట. సి. మనయిండ్లయందు జరుగు పోదేశకర్మలను వనోక్తమార్గ ముల ఇప్పటికంటె నెత్తునకు అభివృద్ధి కలుచునగున ప్రోత్సాహపలుచుట అధికారావలగుట. ఈ విషయమె అనంతపురం జిల్లాలోని మన హిందూపురవాస్తవ్యులచే నిర్వహింపబడిన ఈ కార్యము స్థాపనయైయున్నది. మన వైశ్యులందరివారందరును కృతజ్ఞులమై యుండవలయును. డి. వైశ్యవిద్యార్థులకు గీర్వాణభాషాభ్యాసమునందు ఆభిరుచిలి గించుటకు వసతిగల విద్యార్థి ఆలయముల నేర్పఱచి తదభి వృద్ధికై ప్రోత్సాహపలుచుట.

4. బీదవైశ్యబాలర విద్యాభివృద్ధికై మనము చేయు వ్యాపారమునందలి లాభములనుండి యేమి చంచాలమాగ్గుముల నేమి గొప్పగొప్ప విరాళములవలననేమి గర్వాధాన నామ కరణ ఉపయోగ వివాహాది శుభకార్యములయందు జరుగు దానధర్మకార్యములలో ఈపర్య కార్యమునకు నిర్బంధమైన వర్తనలను విధించుటవలననేమి మూలధనమును నేకరించి అట్టి బాలరకు ధర్మార్థముగ విద్య నేర్పించుటకు ఉప రోగపలుకు వలయుననుట.

5. వ్యాపారాభివృద్ధికి దేశాభివృద్ధికిని వైశ్యోత్సాహ ములకును మూలముగు ఆధుదేశయుల వ్యాపారమర్మములను మనబాలరకు నేర్పుటకు కర్మకాలము, యంత్రకాలము మొదలగు ఆలయములను స్థాపించుటవలన దేశమును ధనవంతుగా కేయుట.

6. పరదేశముల కేగి వున్నతవిద్య కల్గినందుటకై శ్య బాలరను ప్రోత్సాహపలుచుట. యుగ్గాంతుకు కెల్లి 8 సంవ త్సరములకన్నపడి నీవిల్ యింజనీరుకరీక్షు. బి. మార్యకారా యణకెట్టి మొదటితరగతిలో బహుమానముతో కడతేరినందుకు సంతోషించుట.

7. వైశ్యబాలికల విద్యాభ్యాసమునకై సామగ్గులలో పాకకాస్త్రము, నీతికర్తవ్యము, పాతివ్రత్యము, చిత్రలేఖనము, సంగీతకాస్త్రము మొదలగు గృహనీతులయందు భావాభివృద్ధిని కలిగించవలయుననుట.

8. ఏ. 16 సంవత్సర లోంబడిన బాలర వివాహములను 10 సం॥ల ముగియని బాలికావివాహములను చేయరాదనెను.

9. వృద్ధ పురుష వివాహమును నిరుత్సాహపలుకుట మనకుట సి. బాలరకు ఆవిశముగ వివాహకట్టుముల కొనగగూడదను. ట. వివాహాదికాలములందు ఆనానశ్యకముగు అధికముగు ఖర్చులను కల్గించి మితిముగా వ్యయముచేయుటకు మనకుట డి. కన్యాశుల్కమున బాలికావిక్రయవ్యాపారమును ప్రోత్సాహ పలుకు కూడదనుట.

9. వివాహాది శుభకార్యములయందును, వైశ్యులను నియోగించు పద్ధతుని శిష్యుకాలమున తీసివేయుటచే సంఘ దురాచారసంస్కరణమును కావించవల యుననుట.

(న.శేషము)

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

Mr. Asquith's Announcement.
THE GOVERNMENT OF THE COUNTRY.
Reconstruction on a Broader Basis.

LONDON, May 19.

In the House of Commons this evening Mr. Asquith announced that steps were in contemplation involving the reconstruction of Government on a broader personal and political basis.

Three Things Clear.

Mr. Asquith added that nothing had yet been definitely arranged, but in order to avoid any apprehension, he wished to make three things clear.

Firstly, that any change would not affect the positions of the Premier or Sir Edward Grey.

Secondly, that there had been no changes of any kind in the policy of the country regarding the continued prosecution of the war (loud and prolonged cheers) with all possible energy and by every available resource.

Thirdly, he said, to all parties alike, that any reconstruction would be for the purposes of the war only, and would indicate nothing in the nature of surrender or compromise any party's political ideals.

Mr. Bonar Law.

Mr. Bonar Law said:—The sole idea of any steps is the best method of finishing the war successfully. We leave out of our minds also all other considerations, political or otherwise. It is obvious that our political questions can be settled after the war.

Representation of Labour Party.

Reuter learns that, at a meeting of the Labour Members at the House of Commons, it was decided to accept Mr. Asquith's invitation that the party should be represented on the National Government. It is understood that Mr. Henderson will join the Cabinet and that Mr. Brace and another will receive minor posts.

Adjournment of House.

The House of Commons has adjourned to 3rd June.

An Important Conference.
Of Leaders of Parties.

LONDON, May 20.

An important conference of Cabinet Ministers and Opposition Leaders was held to-day.

Enthusiastic Meeting at Guild Hall.

Thanking the Dominions, India and the Protectorates.

LONDON, May 20.

There were enthusiastic scenes at an Imperial patriotic meeting at the Guild Hall to-day to thank the Dominions, India and the Protectorates for their unparalleled services in the war. A very distinguished gathering was present, including Cabinet Ministers, High Commissioners and representatives of the Colonies and India. The Lord Mayor presided.

Mr. Asquith's Tribute to Overseas Dominions.

Mr. Asquith paid an eloquent tribute to the sons and daughters of the overseas Dominions whose record was so magnificent that any Empire might take the highest pride therein. (Cheers.) Their generosity, devotion and willingness to endure hardship and face death was due to no consideration of self-interest. We were now gathering, in the hour of trial, the fruits of a far-sighted Imperial policy. (Cheers.) There was no part of the Empire which would not suffer annihilation rather than become subject to other sovereignty. (Great cheering.)

Mr. Bonar Law's Eulogy.

Mr. Bonar Law also delivered a glowing eulogy of the work of the Dominions.

Voluntary Principle in Army and Navy.

Its Abandonment Suggested.

LONDON, May 18.

In the Commons, on the motion for adjournment, a number of Ministerialists urged the abandonment of the voluntary principle in the Army and Navy.

Mr. Tennant's Reply.

Mr. Tennant, in reply, asked the House to remember what such a change would mean, but he did not deny that there might arrive a time when such a policy would be desirable.

Trading With Enemy In China.

Question of Total Stoppage.

LONDON, May 19.

Sir Edward Grey, replying to Sir William Bull, said that Government was considering the question of the total stoppage of trading with the enemy in China. Action would be taken as soon as we were assured that similar action would be taken by Japan.

Lord Kitchener's Statement in the Lords
Value and Bravery of Indians in Routing Turks.

LONDON, May 18.

In the House of Lords Lord Kitchener said that Indians had shown their value and bravery in routing the Turks in Mesopotamia.

TELEGRAMS.

Progress in Dardanelles.

Progress in the Dardanelles was necessarily slow. It was a most difficult country, but the Turks, who were constantly reinforced, were being gradually driven back from positions of great strength.

Age Limit Raised.

LONDON, May 20.

The age limit of Lord Kitchener's army has been raised to forty.

Operations round La Basse.
Great Gallantry Displayed.

ALLAHABAD, May 20.

A "Pioneer" Special Cable from London:—In the operations round La Basse regimental work was of the highest character. Several Aldershot Battalions greatly distinguished themselves as well as Indian Units. Successful charges made were marked by much individual gallantry. There will be many mentions in Despatches. Sir Douglas Haig again did well.

Suspension of Racing.

LONDON, May 20.

Government has requested the Jockey Club to suspend all races after the present week, except Newmarket.

Germans Refusal to Exchange
Incapacitated Prisoners.

LONDON, May 20.

Correspondence is issued between the Foreign Office and Sir Henry Howard. It concludes with a telegram from Sir Edward Grey, dated May 3rd, regretting to learn that Germany had broken faith with the Vatican in refusing to carry out the agreement to release incapacitated civilian prisoners, to which Germany had assented on February 26th.

King Inspects Naval Yards.

LONDON, May 20.

The King inspected Tyneside yards yesterday.

A Steamer Torpedoed.

LONDON, May 20.

The steamer "Dumfries" has been torpedoed in the Irish Sea. Two were drowned.

The Blockade.

A British Steamer Sunk.

LONDON, May 19.

A German submarine has torpedoed the British steamer "Drumree" off Cornwall. She was little injured and was taken in tow by a Norwegian steamer. The submarine returned and sank the "Drumree," the Norwegian steamer escaping.

Crew Saved by Norwegian Steamer.

The latter, however, returned and saved the British crew.

The Submarine Campaign.

The above is significant in view of the announcement in New York from German authoritative sources to the effect that the submarines campaign had been suspended until Germany replies to President Wilson.

Two Trawlers Sunk.

LONDON, May 20.

A Submarine has sunk the trawlers "Lucerne" and "Chrysolite" in the North Sea.

FRANCE.

A Demand of 38,20,756 Francs for Taking
over the "Dacia."

LONDON, May 20.

PARIS.—A law has been promulgated opening credit for payment for the cargo of the "Dacia." American owners demand 38,20,756 Francs but payment will be made on the basis of the market value in Rotterdam.

A Paris Communique.

LONDON, May 20.

PARIS.—The evening communique says:—The weather is still bad. Fog is very dense, and no action has anywhere been attempted. A German night attack at Bois le Pretre was immediately checked.

Bad Weather Continues.
Nothing to Report.

LONDON, May 19.

PARIS.—A communique says that bad weather continues, and there is nothing to report except some artillery firing. Two German attacks eastward of the Yser were defeated by our fire.

RUSSIA.

A Russian Bulletin.

German Bombardment of Przemyśl.

LONDON, May 20.

PETROGRAD.—It is officially stated that the battle on left and upper Vistula and the whole of the Galician front attained terrific intensity on Monday.

Strong enemy forces in the Opatow region were hard pressed and fled behind Iwaniska, vigorously pursued.

The enemy in the Jaroslav and Lezakhov region succeeded in establishing himself on the right bank of the San. We hold both sides of the river south of Jaroslav.

TELEGRAMS.

The bombardment of Przemyśl continues. We repelled violent attacks between the Przemyśl marshes and the Dnieper, where the enemy is striving for success at all costs. We dislodged the Germans from the trenches they captured on Sunday.

The enemy in the region of Delatyn and Kolomea is exhausted, and we are constantly advancing here, capturing prisoners and booty.

ITALY.

Parliament Members Volunteer for Service.

LONDON, May 20.

It is understood in Rome that a number of Deputies will volunteer for service with the colours.

SOUTH AFRICA.

A Railway Magnate Killed.
In a Railway Accident.

LONDON, May 20.

Colonel Sir George Farrar, the Rand Magnate, has been killed in a railway accident at the front in German South West Africa while serving on general Botha's staff.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 21.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—

Rain and Mist Preventing Operations.

19th May:—The French have consolidated the positions won back from the Germans on the eastern bank of the Yser canal and repelled counter-attacks. Rain which fell heavily on Monday night and thick mist rendered all operations impossible on Tuesday along the whole front.

Przemysl Forts Attacked.

A Russian Official report says the enemy is bombarding the western forts of Przemyśl with intense artillery fire and in the north near Jaroslav they are despite countless losses and very severe artillery fire trying to establish themselves on the right bank of the river San while between Przemyśl and the great marshes of the Dnieper at a cost of enormous sacrifices they have reached the Russian wire entanglements and captured the trenches of two battalions. The losses of the enemy in general are estimated in tens of thousands.

In the Baltic provinces the Russians continue to press the Germans closely.

Use of Poisonous Gases Necessary.

Lord Kitchener in the House of Lords said that as the Germans had employed poisonous gases in defiance of recognised rules of war and of their pledged word both our Government and the French Government felt that our troops must be adequately protected by the employment of similar methods so as to remove the enormous and unjustifiable disadvantage which must exist for them if we take no steps to meet on our ground the enemy responsible for this pernicious practice. Lord Kitchener said there had been delay in producing ammunition which we had foreseen would be required but this was due to the unprecedented calls made on the resources of the manufacturers. Strenuous efforts are now being made and very considerable improvement in output has resulted and in the very near future we shall be in a very satisfactory position as regards the supply of high explosive shells. Referring to the Eastern front he said the Russians' retirement in West Galicia led to a Russian withdrawal from parts of the Carpathians and that the Russians now hold the strong line from the Eastern Carpathians to Przemyśl which place forms the pivot of the line and then along the San to Vistula.

Landing in the Gallipoli.

The landing in the Gallipoli Peninsula, he said, was a masterpiece of organisation, ingenuity, and courage. The progress of our troops is necessarily slow owing to the difficult country but the Turks are gradually being forced to retire and the news from the front is thoroughly satisfactory. In Mesopotamia our Indian soldiers have shown their value and bravery by utterly routing the Turkish forces and the whole country is gradually being cleared of all hostile forces. Finally Lord Kitchener called for 3,00,000 more recruits for the new armies.

An Official Report.

An official report from the Dardanelles states:—Every day sees some improvement in the Anglo-French position. The enemy is reported as having lost very heavily on the 12th May. General Cox's Brigade repulsed with heavy losses an attack made on their position. On the following day a double company of Gurkhas advanced over half a mile and the ground thus won was consolidated during the night despite very strong counter-attacks. Further progress was made by the Lancashire Territorials on the 16th and 17th. Artillery successes are also reported on the 17th.

TELEGRAMS.

మోక్షనాథం వేణుగోపాలరావు, గుంటూరు.

గంజాము పథము మండల సభ

విద్యావిషయము.

మన జిల్లాలో విద్యావ్యాప్తము చాల తక్కువగా ఉన్నది. ఈ జిల్లాలో జనసంఖ్య 2221292 మందిగలరు. వీరిలో చదువునకు వారు 1,05,520. వీరిలో ఇంగ్లీషు చదువుకొన్న వారు 6488 గురు మాత్రమేగలరు. 130 కి 95 గురు చదువు రానివారుగానున్నారు. 57866 పాఠశాలలు మాత్రమున్నవి వీరిలో 50088 పాఠశాలలలో నాల్గవ స్థాండభుగరు మాత్రమే చదువుచేయుచున్నది. చదువదగినవారు గలవారు 801, 588 గురుగలరు. వీరిలో 57,866 గురు మాత్రముపాఠశాలలకు కలుగుచున్నారు. 248672 గురు చదువుకొనుటలేదు. 3 లక్షల మందిలో 2 1/2 లక్షలమంది చదువుకొనుటలేదు. నయమునైన సభ్యమునైన వీరు చదువుకొనునట్లు చేయవలెను. తలిదండ్రులు విద్యాలభము లెరుగజేయుటయో వీరలగుటయో పాఠశాల లందుబాటులో లేకుండుటయో ఇంజనీరు కారణములగున ముందర పాఠశాలల సంగతి చర్చించెను. మన జిల్లాలో 8861 పాఠశాలలున్నవి. వీరిలో 2 కళాశాలలు 25 ఉన్నత పాఠ శాలలు, 1828 ప్రారంభపాఠశాలలు (బాలికల బాలికలకు కలసి) 5 భద్రాభ్యుదయపాఠశాలలు. ఇవి చాలావా? 9 పట్టణములను 6201 గ్రామములను మన జిల్లాలోనున్నవి. మూడు గ్రామముల కొక పాఠశాలయైననులేదు. మరియొక విధముగ చూచిన 1000-2000 జనాభాగల 50 గ్రామములలో పాఠ శాలలేవు 500-1000 జనసంఖ్యగల 179 గ్రామములలోను 200-500 గల 936 గ్రామములలోను 200 కు లోగా గల 2888 గ్రామములలోను 200 కు పైగా గల 8 గ్రామములలోను పాఠశాలలేవు. 6201 గ్రామములలోను 4598 గ్రామము లలో 500 కు తక్కువ జనసంఖ్యగలవి. ఆ గ్రామములలోని జనముత్రము 893279 జిల్లా జనసంఖ్యలో 1/8 కన్న హెచ్చు. 500 మంది గల గ్రామములలోగూడ పాఠశాలలు లేని గ్రామములు 282 గలవు కాన తక్కిన విషయము లయందువలన విద్యావిషయమున గూడ పాలితపాలకులు సహకారములను పనిచేయుట యవసరము.

మన జిల్లాలో చాలాభాగము జమీందారీయను ఈనాడు లు నయమున్నవి. ఏజన్సీగాక మిగతా 4145 గ్రామములలో ను 1010 మాత్రమే గవర్నమెంటుగ్రామములు తక్కిన 8000 గ్రామములను జమీందారి ప్రాంతములలో గ్రామములు లు యున్నవి. వీరిలో జమీందారిలేక్కర. జమీందారులు విద్యా భిమానులుగానున్నారు. వీరుతమతమ జమీనలలో ప్రారంభవిద్యా భిద్య నొనరించుటయుకమతధర్మముని భావింపవలసియున్నది. ఈజమీందారులలో నొకరు ముందుజేసిన తక్కినవారందరు నుగూడ పూనుకొందురు. విద్యాదానము మహాదానము జమీం దారులగుహింప వుండునగాక! వారు చేయువ్యయములలో దుర్యయము లనేకము లుండును. వానిని తగ్గించి మిగిల్చిన సొమ్మును విద్యావినియోగము చేయుట స మం జ స ము. మన జిల్లాలో విశేషము వరుంబడిగల మతములు దేవస్థానములు ననేకములున్నవి. వీరికి కొన్ని లక్షలదాయము వచ్చుచున్నది. ఈసొమ్ములెము దుర్యయమగుచున్నను ప్రజలు వెదవికదలప కున్నారు. 1868 వ సంవత్సరపు కాసము నిష్పయోజనమై అమలులోనున్నది. దానిని సంస్కరింపవలెను! ఆధము వారి వారి ఆదాయములలో క్షీణ వంతునై నష్టపాధిపతులగు మహం తులు విద్యావిషయమున వినియోగించునట్లు కాసము చేయ బడవలెను. మహాధిపతులగు వారిట్లు చేసినచో వారు వెనుక చేసిన పాపములన్నియును పరిహరమగును.

పాఠశుభ్యము వైద్యసహాయము.

ఈజిల్లాలోనున్న 22,21,292 మందిలోను 1,15,328 గురు గ్రామములలోనున్నారు. పట్టణములలో నున్న వారుగూడ చాలమంది గ్రామవాసులపద్ధతులనే ఆరంభించుచున్నారు. బరంపురమునకూడ కొన్ని పట్టణ గ్రామములకలెనే యున్నవి. 1910 లో ఈజిల్లాలో జనములు 57,889 మరణములు 89,597. అందులో ఆగస్టు మొదలు డిసెంబరు వరకును మరణములు హెచ్చుగనున్నవి. అందులో 4 ఏండ్లలోపు పిల్లలలో మరణములధికముగ నున్నవి. 1/8 గానున్నవి. గ్రామములలో పుట్టి 5 గురు శిశువులకొక శిశువురకును మరణించుచున్నట్లు కనబడుచున్నది. జ్వరములు మగ్గపుజ్వరములే మరణములకు ముఖ్య కారణములుగా నున్నవి. కాన వీనినివారింపవలెను. 1911 లో వైద్యకాలలోనే యుండి మందు పుచ్చుకొనినవారును, ఏ పూటకాపూట వచ్చి పుచ్చుకొనినవారును కలసి 808,417 గురుండి. రు 58246 లు వ్యయమైనది. 84545 లు లోకలు సంకువారును రు 14,883 లు మ్యూనిసిపలువారును దొరితనము వారు రు 6780 లును ఇచ్చిరి. ఏజన్సీయను 3 మ్యూనిసిపాలిటీ లు గాక 15 స్థలములందు మాత్రమే నివాససౌకర్యములు లేని వైద్యకాలమున్నది. ఇది చాలవు. కాన వీరిసంఖ్యను హెచ్చింప వలసియున్నది.

పాఠశుభ్యము.

పాఠశుభ్యమునగూర్చి మ్యూనిసిపాలిటీగల పట్టణము లలో కొంతవరకైనను శ్రద్ధ పుచ్చుకొనబడుచున్నదిగాని పట్టణములలో చాల నవ్యాముగా నున్నది. మనము నివసించు గృహము-గృహపరిసరము-తినెండి-త్రాగునీరు-పీల్చుకాలి-చేయుదేహధరిశ్రమ-మనశ్చరీర పరిశుభ్రత-పుచ్చుకొనుమందులు మున్నగువిషయ మన యాలోచ్యతర మూలకములుగాన వాలో చ్యమును బడయవలెనని వీనినన్నిటిని గమనింపవలెను. గృహ నిర్మాణమునగూర్చి ప్రాధుల గృహము గా రువ్యసించియు న్నారు. అటులనే గ్రామనిర్మాణమునగూర్చిగూడ ఆలోచిం పవలసియున్నది. గ్రామములలో ఇంటిపెండ్లుగా నిండ్లుకట్టు ట గదులుచాలచిన్నవిగానుండుట గాలిచొరుటవీలులేకుం డుట పశువులుమనుష్యులు కలసివసిండుట సమీపముగతెలుట నిద్రించుట ఇంటియట్లు కళ్ళలమునుండుకొనుట మున్నగు చెపు నలవాటులను తొలగింపవలెను.

గ్రామములలో కొలాయిపద్ధతి కురుదు. చెరువులలో పశు వులను కడిగెదరు మనస్యము స్నానముచేసెదరుగాన ఆ నీళ్లు త్రాగదగినవి గావు. గాన మాకులు శ్రద్ధించవలసి యున్నది. తద్విధమున వాలోగృహమును మంచివీటినుచుపామును కలగ జేయువలయును. శరీరములను వస్త్రములను శుభ్రముగ నుంచు కొనుట, లోగములకు తగినమందులను పుచ్చుకొనుట మున్నగు విధి వారి నభ్యసించవలెను. దీనికిగూడ ధనలోపమే కం బకుచున్నది గాన వీరియమునగూడ జమీందారులు పూను కొనవలయును. మన మెప్పుచేసినను ప్రజలుగూడ తగినశ్రద్ధ పుచ్చుకొనవచ్చుచో నిష్పయోజనమే. మనము మాకులకు శ్రద్ధించినను వారా మాకులగాని నీటిని త్రాగక పశువులను కడిగిన చెరువులలోని నీటినే త్రాగివో మన ప్రయత్నములక నేమిప్రయోజనము కలుగును? పట్టణములలోగూడ కొలాయి నీటిని త్రాగిన పాపముని చెరువు లోని నీటినే త్రాగు శుభ్ర భాండములు కొందరు కలరిని విడుచుదురు. ప్రత్యక్షమైన మందులను గుమ్మరులలోనికి కొనిపోయినను పుచ్చుకొనక భేష జాల పనికిరాని మందులనే ప్రజలు తినె చున్నచో నేమి ప్రయోజనముండును? చిన్న పిల్లల జబ్బులు మగ్గపుజ్వరములు మున్నగువి మనప్రవర్తనల కలననే కలుగుచుండునని గ్రహించి వానిని సవరించుకొనక అమృతవారలకు అమృతవారలకు చేటులు ముడుపులు చెల్లించుచున్న నేమి ప్రయోజన ముండ గలదు? కాన ప్రజల యందట్టి మూఢవిశ్వాసములను తొల గించు విద్యాధికుల మొదటి వనయెయున్నది. విద్యాధికులు గూడ పట్టి మూఢవిశ్వాసములకు పాటుగాక శాస్త్రజ్ఞానమున సత్యములను గ్రహించి ప్రజలకా సత్యములను బోధించి వా రాప్రకారము నడుచుకొననట్లు చేయవలయును.

వ్యవసాయము సహకారము.

ఈ జిల్లాలో గూడ వ్యవసాయమే ముఖ్యమగు వృత్తి. 1911 న జరిగిన జనాభా ప్రకారము 15,70,708 మంది ఆనగా నుమారు 2/3 మంది వ్యవసాయములుగా నున్నారు ఈ జిల్లాలో వ్యవసాయము చాల నీచస్థితియందున్నదని ఎప్పు వారి నోటను వినుచుండుము. వాగ్గుల వేదకాలమునందు వాడ బడినట్టి నీటికిని వాడబడుచున్నది. దున్నుట గూడ సరి లేదు. పశువులు దున్నులములు. యెరువులలో పుష్టి గణములేదు. విత్తనముల ఎన్నక సరిలేదు. కలుపుతీ రులు మాడుచున్నవి సరిగ జరుగుటలేదు. కొంతలు కుప్ప నూపుకుటకూడ ప్రాచీన పద్ధతులనే జరుపబడుచున్నవి. నీటిసదుపాయములు తక్కువ. బావినిల్లలో సాగవ్యుల చేయుటయేలేదు. గంజాముజిల్లా రైతులనితీ బాగుగలేదు. దీనికికే కారణములు కలవు. కొర తనమువారికి శిస్తు, జమీందారునకు పన్ను, ఋణదాతకు రెట్టిక రెట్టి వడ్డీ, ఇవి యన్నియు పోన మిగిలిన సొమ్ముతో కుటుంబహింసణము వెండిండ్లు సా రెలు మొక్కల చెల్లు బడులు మత సాంఘిక సంబంధములను గూర్చి

వీనినన్నిటినిగూడ వాగ్గుల చేయవలసియున్నది. మిగిలినదెప్పు వీరినన్నిటిని చాలనేచాలదు. ఆకారణమున నతడు ఆపద్ధాం ధపువలె కనబడు అవ్వలనాని పిడికిట చుట్టుట వీలులేకుం డ నిరకుకొనను. చివరకు ఋణదాతకే సాటిగు స్వయమును గోలపోవును. చేయల రైతుజీవనము చేయవచ్చు. మొదలు కాటి కేగువరకునుగూడ నొకశవవానోత్పన్నము వంటిదిగా నున్నను దాంలెను బాగుచేసికొనుట కించు కంటియైన ప్రయత్నింపక నానిది యిటుల నున్నదని యనుకొని యుదాసీనత వహించును.

ఈరైతులను వ్యవసాయమును బాగుచేయుట కొన్నియో సాధనములు ప్రయత్నింపవలసివి. ఇనుపవాగ్గుల మంచుకు వుల ను వి దేశీ మల నుండి రప్పించినవానివలన కలిగిం చుట నీ ర స పు తె డ్దు మంచి యా వుల మీద దా టు కుండు నట్లు వాని నీ మందల లో కలపకుండు ట, మే త ముల నేర్పుచుట, కపపు సస్యమును సాగు చేయుట రసాయనికములగు ఎరువుల సహయోగించుట వచ్చు పయ్యులను సాగుచేయుట విత్తనములు మగ్గపుముచ్చుచేయ కుండుట సాగుబడి మాకులను శ్రద్ధించుట నీటినియంత్ర సహాయమున మాకులలోనుండినీడించుట పశు ప్రదర్శనములు మాదిసేరీలు మున్నగువారి నేర్పరచుట పంటభిర్యుధిశోగం దించుసాధనముల నేర్పరచుట ఈపనుల కన్నిటిని రయియును నెరవేర్చుకలుగునట్లు వారికి ధనమును తక్కువ వడ్డీలకు బడు లిచ్చుట మున్నగు సాధనము లెన్నియోగలవుగాని రైతులు ముదలు వీరిలాభములను గ్రహించి వీరి ననుసరించు వారు కావలెను. నీవివో ప్రయోజనమేమియునులేదు. స్వయంకృషి సహకారము లయనవియే ముఖ్యములని వారు గ్రహింపవల యును. వానికిట్టి భావనంబుంప జేయవలయును. దీనినిజేయ వలసినవారెవరు? విద్యాధికులగు భూస్వాములు జమీందారులు మాకులవారులు మున్నగువారే వీనిని చేయదగినవారు. దొర తనమువారు గొప్పభూస్వాములుగా నున్నారు. ఏమనిన భూమి కిస్తునన వారికిరచ్చురామ్ము పెద్దజమీందారునిలైన నీజిల్లాలో రమ్మలలేరుగాన వారుమార్గదర్శులు గావలెను. జమీందారులు మున్నగువారు వారిమార్గ ననుసరింపవలెను. దీనికి దొరతనము వారికి కాసనాధికారము కలదుగాన వారు సహకారాభిర్యుధి కరమగు కాసనమును చేయవచ్చును. జమీందారులకట్టి ఆసి కాశములేదు. మజిల్లాలో సహకారోద్యమ మేమియును ప్రబలుచుండుట లేదు. బరంపురములో మాత్రమెక్కడ పరపతి బ్యాంకియున్నది. మరి యెచ్చట నేమియునులేదు. గ్రామపర పతిసంఘముల నేర్పరపవలసియున్నది. చెన్నపుర వ్యవసాయ కాభివా ర్ధివయమున ప్రయత్నించెదరని కమ్ముచున్నాను.

కొన్నిసంవత్సరముల క్రిత మొకజిల్లా వ్యవసాయ సంఘ మేర్పడి కొంతసరి చేసినది. ఇటీవల దానిసంగతి ఏమియును తెలియవచ్చుటలేదు. ఇట్టిసంఘములు గ్రామములలో నేర్పరప బడవలయును. ఆ గామ సంఘములకు జిల్లా సంఘమును సలహా నిచ్చు చుండవలెను.

సాంక స్యపరిపాలనము.

ఆరేయడు లాలసింప బడుటవల: ఎవనుచు వాధ కలుగును ఆరేయము విధము లొనరించి వ్రతము మనము విడిగోవును. దొరితమువారు సా క్కలములను గూర్చి శ్రీరామమును ప్రతిచి యొకవారము కలెనై కావచ్చు ను ప్రజలు కేవలము విముఖతకు వెల్లడించుచున్నారు. ఒక వ్యా మాధిపతి అనేక సంవత్సరముల నుండి మొక కేసును విచారణచేయుచుండి ఎందరోసాక్షులకు కదావాచేసే. దివరకు తీర్పును చెప్పరలమకొనలేదనినట్లు శ్రీ శ్రీరామము కనంబకు చున్నది. అన్నిటిని గోరు జేవిని పొందకుమను నితకన్న చేసిం కొంతలు లభించిన దానిని పొందుచును నీతి ననంబించినచో చుంతింత గలగక.

కొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిర్.

ఏ శ్రీలక్ష్మీ తమ కెంట్లుకలు నుండరముగా ఉంచుకొనలేని, గాలిపోవుటమానవలె నిన, బహులో వొరకెను నూనెలను వాడకూడదు. ఎందుకనిన కెంట్లుకలు యేకారణము కల్ల రానిపోవుచున్నచో అది తెలియకమాదిరి తెయారుచేయుచున్నారు. ఈసంగతి శ్రీలక్ష్మీ ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానా నే మూలికలనుండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె కెంట్లుకలనురాలిపు పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన కెంట్లుకలు రాలక తిరిగి వెరుగుచుండును. ఈనూనె కెంట్లుకలను పట్టుకలెనున్నగ చేసి మెదకును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యాధులకు ఒక కరకూడమైయున్నది. ఊరుపేరు తెలియని యెటుకుంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియాతైలము తెలిసియేయున్నది దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునలేదు. అది కెంట్లుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమయిన కల్లని మెండుగు కలిగించి కరకున్నకు చువవచ్చుటచే మెదటికి కొత్తసాంపుగూర్చి మిక్కిలి యింపును సువాసన మిక్కుముగా గలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువమగుటంబట్టి మెనూరునందు ఒక బంగారపతకమును, ఆలచోబాను వస్తుప్రదర్శనమందు ఒకయోగ్యతా మెనూరునందు ఒక బంగారపతకమును, మతియు మేముకొరకయే వేలకొలది యోగ్యతాసాక్ష్యములు సుత్రకయు నొసంగియున్నాడు. మతియు మేముకొరకయే వేలకొలది యోగ్యతాసాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియాతైలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు ఆరసాస్తాంపు

వంపినయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగ ఒకబడ్డీ తైలము ఇనాముగా వంపబడును. కెల సీసా 1-కె. రూ. 1-0-0 మూడుసీసాలకు రూ. 2-10-0 వి. సీ. ఖర్చులు చేరు. ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ. డ్రగ్గిట్టు అండ్ కెమిస్ట్రీ, నెం. 158 కామా మసీదు బొంబాయి మద్రాసునందు ప్రతి చిల్లరకు కామినియా దొరకును.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన మందు.

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

శీలనొప్పులు. వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు, చర్మనొప్పులు, వాపులు, దీర్ఘగాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు పలుతము పోగలవు.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి చూచికొనిన మోసము గలగదదు.

అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 102, ఫేరిరోడ్, బొంబాయి లేక, 6, తంబుస్కేవీధి, మదరాసు.

వనోపధి సారావరిల్లా

ఇది వేదమునందున్న సేద్యుగములను మరయు గల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లనొప్పులు, పార్శ్వపునొప్పులు, చర్మనొప్పులు, వాయునొప్పులు, దీర్ఘగాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి వనోపధి సారావరిల్లా అమృతమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితరువాత పుష్టినిగలిగించును. మెత్తదనము కల్గివచ్చును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసాముందును పాచిన లోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండవ సీసాలో వాడిన తొడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుప్తాకుమారుడు:—ఇది చర్మమునందేగాక బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(త్రాగుటకు నుండు) వాడనైనైలము వైపులేకు మందు. ఈరెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. డి. సావంత్, గకట. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

గుణసమైక్యము

శుక్లనష్టము తిరుగ నీయబడును.

2-0-0 రూ. 2-0-0.

చర్మనొప్పులు, చర్మనొప్పులు ప్రత్యేకము.

చర్మనొప్పులు, చర్మనొప్పులు యింకను కలవు.

చర్మనొప్పులు, చర్మనొప్పులు వంకరుడును.

టవరు అండ్ కో.,

(బొంబాయి) చిల్డ్రన్, కృష్ణావల్లి.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ

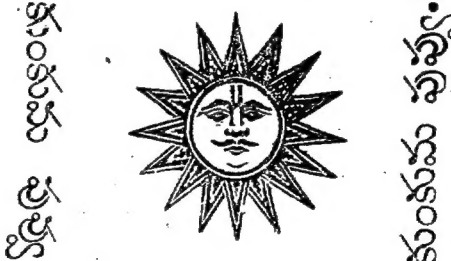
మరాఠ్ పరకులు, మదరాసు ఈస్టు.

రెండు విధాలు:—“ఉమ్మడియాక్”

ఇందులోని కనుమరచీట్లన్ని ఇతరవైకట్లన్ని బాగానే కలకు తగుమైదులు ఇటువంటి కేంపులున్ను క్రితాంశములు వైరా కనుమములున్ను చేయకముందు ఆరాకానుమున్ను బాగావు నగలున్ను వైరాకానుము కనుమము కావలసినవారు మా కాటలాగులను పిప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుమని ప్రార్థించుచున్నాము.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమాక్రము గమనింపుడు. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అంధు కంపెనీ, 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము వచనమగును; జీర్ణశోశము బాగు పడి సరస్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 25మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనము డిపో, చెన్నపురి.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము

స్వచ్ఛమును, సజాతీయమునగు, తెల్ల ఖర్బూజా, మామిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధికెక్కిన మాల్కోపట్టణమందలి “అవుడ్ సీడ్ స్టోర్స్” వారివద్ద బహుధరలకేదొరకును. మంచివిత్తనములు దొరకును. అన్ని రకముల మొక్కలు సప్లయిచేయబడును. కేటలాగు ఉచితము.

కావలసినవారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఈచిరునామా గల వారికి వ్రాసుకొనేది — SUPERINTENDENT,

Oudh Seed Stores, Lucknow.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవికంటి ఒక వనమౌలిక. ఇది మే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీనివలన కనుగొన గలయున్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానివలన కనపడును. మూత్ర ద్వారములకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజవంటిది. చక్రమును శుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును, జేహమునకు బలమును కాలి నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములకు మొదలగు నాశము చేయుటలో సంజీవికంటి. “నర్వజీవన్” ఇది శ్రీమతి పురుషులు బాలకు వృద్ధులు అందరును సుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల కృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును. వెల డిన్న 1-కి 2-0-0 పోటీ ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసరు జి. యస్. నాయుడు,

(1-5-15)

కలియుగ భీమ.

బంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

ధరలేక. దేశ హితము. పోటీజేతము. ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

ఆంగ్లవైద్యవిషయమందు ఆయుర్వేదపద్ధతులయందును మనగల ఆశుభవముల సేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన వైద్యవిద్య.

అను పుస్తకము కొనుపారికి ధరగాని పోటీజేతగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:— రాజవైద్య నారాయణజీకేశవజీ 20 చీనాబజార్, మద్రాసు.

బేగం సాహిబ్.

ఒక కూర ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమమును చెడుపులేక శుద్ధముగానుండును. చర్మము యొక్క ర్విభావమైన రంగును కాలిని పోగొట్టక చేయు (సాఫ్ట్) ఇది ఒకటే. వెల రెబ్బిల్లు పెట్ట 1-కి 1-0-0 వి.పి. ఖర్చు 4 అ.

ఆర్.వి. కంటిట్ అంధు కంపెనీ నెం 5 బంధువీధి మద్రాసు.

ఋతుసంబంధమును వ్యాధులలో

“యుటెరోనల్”

లేక శ్రీలయొక్క ప్రాణమిత్రిమును ఉపయోగించుడు.

దీనివలన ఋతుసమయమున సరిగ మయలగాకుండుట గాని, ఎక్కువ యగుట గాని అనలే. గాకుండుట గాని నొప్పిలో శరీరముండుట గాని, చక్కగ నయమగును. శ్రీలకు సామాన్యముగ బలము నిచ్చుటకు గాని, గర్భాశయ సులబంధమగు వ్యాధుల నాటంక పరుచుటకు గాని “యుటెరోనల్” ప్రాముఖ్యము వహించు చున్నది.

సీసా 1-కి రూ. 2-4-0.

యుటెరోనల్ కెమికల్ కంపెనీ,

2 లోయరు చిత్తూరు రోడ్డు, కలకత్తా.

డబ్బు ఆదాయము చేసుకొనుటకు.

మీకు కావలసిన సామానులు మదరాసు ఎస్. సి. జనరల్ పేటర్నరోడ్లలో బీరవాలు కుర్చీలు మున్నగువనులు జేయుచున్న డి. పి. రావు అండుకంపెనీ వారివద్ద కొనండి.

మీకు అన్ని విధముల తృప్తిని గలిగించుట సత్యము. వెలస్వల్పము, గణామధికము, మిక్కిలి సుందరము, చక్కనిపని.

మీరు యితరచోట్ల పనియిచ్చుటకు ముందుగ మమ్ముల పరీక్షింపుడు. సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ బంపబడును.